ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ВТОРНИК | 25 АВГУСТ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 195 (7196)

ИНТЕРВЮ

Проф. Диана Гергова за чалгата с археологията 11

КРИЗА

Борсите в Азия отчетоха рекорден срив 9

6

Кметове на бунт заради линейките

БСП подкрепя протестите, лекари ще атакуват здравния министър в съда

16 кметове от София-област обявиха готовност за гражданско неподчинение, ако бъде приета идеята за сливането на Центровете за спешна медицинска помощ в София-град и София-област. Техният протест бе подкрепен официално и от БСП. Лявата депутатка Корнелия Нинова обяви, че хората ще се вдигнат на протест, ако бъде закрит дори един спешен център в София-област или се влоши здравеопазването там. Народният представител припомни, че през 2005 г. е имало подобно решение за сливане на спешните центрове, но след сезиране на Конституционния съд то е било отменено.

Срещу идеята на Петър Москов възразиха и медиците от Центровете за спешна медицинска помощ. Вчера те предупредиха, че ако властта не се съобрази със становището им, ще атакуват проекта в съда. 3

СКАНДАЛНО

Как София натрупа два милиарда дълг 14

Мариан Бачев организира театрална работилница за деца 18

Топалов пак победи световния шампион и в Сейнт Луис 23

Снимка БГНЕС

Огромни опашки от леки коли, автобуси и ТИР-ове се образуваха вчера от двете страни на Дунав мост край Русе заради ремонта, който тече на румънска територия

6

НЯКОЛКО ДУМИ

Ева КОСТОВА

МОСКОВ Е РЕАЛНА ЗАПЛАХА

Лекари и кметове се вдигат на бунт, ако властта слее спешните центрове на София и София-област - поредната антисоциална идея на министър Москов. Докъде може да стигне развихреното самомнително натягане на този юноша бледен, който все гледа да отмъкне нещо от паничката на пациента. И да му вземе здравето. Докога най-некадърният министър на здравеопазването в последните 15 години ще бъде търпян с безумията, които твори в насипно състояние, питат форумите. Това питат и лекарите, изправени пред поредната заплаха за болните.

Само болен мозък може да роди мисълта, че човек в Копривщица с инфаркт примерно ще чака линейка от София! Идеята е и необоснована, и цинична, но Москов явно го сърби да показва мускули или пък иска да угоди някому... Едни подобни напъни за сливане Конституционният съд вече отмени. Министърът обаче - пак с ногата напред. Но този път криво си е направил сметката. Защото и кметовете, и медиците, и пациентите го взеха на мушката. А и БСП обяви, че е готова на протест заради поредния абсурд в здравеопазването, който ще удари по хората. Политическата подкрепа дава кураж, защото идеята на Москов този път пряко вещае смърт. И без това другата новина от вчера е, че пенсионерите са намалели с над 2 хиляди. Защо ли?

ISSN 0861-1343

www.duma.bg
ДУМА
ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Над 50% от магистратите се съмняват в морала на ВСС

Граждани и юристи се разминават в оценките си за причините, довели до ниското доверие към съдебната система

Повече от половината магистрати смятат, че членовете на Висшия съдебен съвет (ВСС) са податливи на външен натиск, а почти 53 на сто се съмняват в морала им. Така юристите си обясняват ниското доверие към съвета. Това показва анкета, поръчана от ВСС, резултатите от която бяха приети на едно от последните му заседания, обяви вчера "Правен свят". В допитването са участвали 1592 магистрати и 3628 съдебни служители, както и граждани и юристи извън системата.

Като фактори за ниско доверие към ВСС са посочени недостатъчно добрият подбор на членовете, непознаването на работата им, а 45 на сто посочват липсата на прозрачност в дейността на съвета.

Анкетата е установила, че близо 57% от хората, участвали в допитването, отговарят с "не" или "по-скоро не" на въпроса дали имат доверие в системата. Едва 15,7 на сто от гражданите казват, че вярват на съдебната власт. Магистратите се доближават в оценката си за общественото доверие до тази на гражданите - 56,46% от тях са заявили, че то е ниско или по-скоро ниско. Близо 37 на сто от съдиите, прокурорите и следователите, участвали в анкетата, го определят като средно. Почти половината от съдебните служители са на мнение, че доверието в системата е на средно ниво. 64% от юристите извън съдебната власт също заявяват, че вярата в системата е по-скоро ниска.

Близо 56% от гражданите смятат, че правосъдието е тромаво и бавно, всеки втори го определя за податливо на външен натиск. Процентът на хората, които упрекват системата за бързината й, съвпада с този на заявилите, че са били страна по дело. Магистратите обаче изтъкват съвсем други причини за ниското доверие в правораздаването у нас. Според всеки трети съдия, прокурор или следовател то се дължи на недостатъчно доброто познаване на дейността на системата. Следващата причина е негативната роля на медиите - една четвърт от магистратите сочат журналистите като отговорни за негативния облик на съдебната власт. Около 15% изтъкват съмненията в морала на магистратите като фактор за ниското обществено доверие и едва малко над 14 на сто сочат като проблем тромавостта на правосъдието.

Над 67% от анкетираните граждани са заявили, че говорят от личен опит за съда, а 39% са казали, че се опират на мнението на познати. Медийните публикации са едва третият източник, посочван от хората. Подобно е съотношението при формирането на общественото мнение за дейността на прокуратурата.

Бюджетът за 2016 г. основен приоритет за БСП

Приоритет номер едно за БСП след старта на работата на Народното събрание през септември ще бъде бюджетът за 2016 г. и тригодишната прогнозна рамка. Това заяви пред журналисти лявата депутатка Корнелия Нинова. Тя съобщи, че БСП традиционно ще подготви и представи бюджет със своето виждане как трябва да се развива страната през идната година.

Акцент в предложенията на партията ще бъдат промени в данъчните закони и изцяло нова данъчна система. От БСП ще настояват отново за връщане на данъка на хората с най-ниски доходи, намаляване на ДДС за детските стоки на 5% с цел подпомагане на младите семейства и борба с демографската криза, отмяна на плоския и въвеждане на прогресивен данък. "Всичко това ще направим със сериозни финансови аргументи, за да се види, че държавата и бюджетът няма да пострадат от тези предложения и те не са популистки, а се правят с целта през данъците и финансовата политика да се подпомогнат младите семейства и хората с най-ниски доходи", добави Нинова.

Втората тема, важна за левицата, е продължаването на промените в законите за съдебната система, като от БСП ще внесат предложенията си за промени в процесуалните закони. Относно предстоящия местен вот и подготовката на БСП Нинова каза, че в момента текат конференциите за номинации за кметове, а вероятно след това ще се проведе национално заседание за одобряване на номинациите.

Поискаха отстраняването на шефа на спецпрокуратурата

Шефът на Апелативната специализирана прокуратура Даниела Попова поиска отстраняването и освобождаването от длъжност на ръководителя на Специализираната прокуратура Светлозар Костов. Искането е заради постановление от 17 юли 2015 г., с което Костов е отложил изпълнение на наказанието "лишаване от свобода" на осъдения Росен Петров-Животното. Присъдата на Петров е ефективна и следва да се изтърпи при общ режим.

Извършена проверка в прокуратурата по искане на Попова е установила допуснати сериозни нарушения от страна на Светлозар Костов по отношение на изпълнение на наказанието на Петров. Докладът е изпратен до главния прокурор и искането на АСП е внесено във Висшия съдебен съвет, съобщават от прокуратурата.

Припомняме, че лично главният прокурор Цацаров се намеси, след което Животното беше вкаран моментално в Централния софийски затвор за излежаване на две присъди - за наркоразпространение и прегазване на човек след употреба на алкохол. Петров бе на свобода, след като прокурор Костов е уважил молбата на адвоката му за болничен, тъй като му предстояла операция.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Монтанското село Ерден беше домакин на Европейското първенство по парашутизъм. Награждаването ще се състои на 28 август. В надпреварата участваха национални отбори от 19 страни с по петима състезатели. Парашутистите скачаха от 1000 метра височина и се приземяваха в цел

В Сливен не се споразумяха за състава на ОИК

Представителите на политическите партии в Сливен не се споразумяха за състава на Общинската избирателна комисия (ОИК) по време на провелите се вчера консултации при кмета на общината. Не се стигна до единно мнение за поименния състав на комисията и той ще се определи от Централната избирателна комисия. ГЕРБ предложи за председател Росица Тодорова, а ДПС – Фатме Мустафова за секретар на комисията. Представителите на политическите партии не постигнаха консенсус за заместник-председателите на комисията. Ако ЦИК излезе с решение, на 12 септември ще има заседание за избор на членове на секционните избирателни комисии. В консултациите участваха парламентарно представените партии и коалиции в 43-то Народно събрание, както и други партии и коалиции.

Удължиха проверката срещу пазарджишкия кмет

Окръжната прокуратура в Пазарджик удължи срока за приключване на проверката срещу кмета на Пазарджик Тодор Попов.

Повод за новия краен срок са неприключилите данъчни ревизии в НАП на Тодор Попов - като физическо лице, и на шест юридически лица - фирми, в които участие имат негови близки. Срокът е нараснал с разрешение на наблюдаващия прокурор, който е преценил, че резултатите от данъчните ревизии са от изключително значение за решаване на случая. Под ръководството на окръжната прокуратура в Пазарджик продължават действията по проверката, която е удължена до 24 септември 2015 г.

Проверката срещу Тодор Попов започна след излъчен репортаж по национална телевизия, който показа неговата селска къща с размерите на голф игрище.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

„Най-важните заплахи за сигурността на България не са външни, а идват отвътре - неефективната работа на съдебната система, слабата икономика и корупцията

ЯВНО БИВШИЯТ ВЪНШЕН МИНИСТЪР НИКОЛАЙ МЛАДЕНОВ НЕ СЕ ПРИТЕСНЯВА ОТ БЕЖАНСКАТА ВЪЛНА И „ИСЛЯМСКА ДЪРЖАВА”

Кметове вдигат бунт заради линейките

БСП застава зад протестите, ако бъде закрит и един спешен център в София-област

Александър СИМОВ

БСП е категорично против сливането на Центровете за спешна медицинска помощ в София-град и София-област. Това обяви вчера депутатът от левицата Корнелия Нинова. Заедно с кметове от София-област тя даде специално изявление, че хората от района са готови на гражданско неподчинение, ако бъде закрит дори един спешен център в София-област или се влоши здравеопазването там. Народният представител от левицата припомни, че през 2005 г. е имало подобно решение за сливане на спешните центрове, но след сезиране на Конституционния съд то е било отменено.

Според Нинова решението за сливането на центровете е абсолютно неприемливо. Тя посочи, че в много от 22-те общини в София-област има труден и планински релеф, а там живеят 248 000 души. “Сливането ще доведе до влошаване на обслужването на тези хора и качеството на здравеопазването. Нямаме и областна болница, има 6 общински болници в изключително трагично състояние, които не могат да предложат качествено здравеопазване”, каза Нинова.

Депутатът от левицата запита как обслужването от страна на спешните екипи ще стане по-бързо предвид това, че пристигането на една линейка от София-град до Копривщица например, вместо от Пирдоп до Копривщица, отнема много повече време. Сегашните центрове за спешна помощ могат да реагират по-бързо и адекватно, отколкото да се пращат линейки от София-град, допълни Нинова и призна, че наистина има нужда от сериозни промени в здравеопазването, но точно тази промяна едва ли ще доведе до по-добро. Не на последно място зад сливането на центровете Корнелия Нинова видя икономически интереси.

Зад мнението на левицата застанаха 16 от кметовете на общини в София-област. Според кмета на Самоков Владимир Георгиев това решение е изключително ненавременно и неподходящо. “Никой не е потърсил нашето мнение, преди да се подготви този проект. Цели се недостигът на линейки в София-град да се подобри, но не и в София-област”, смята Георгиев. За да декларират негативното си становище, на пресконференцията бяха още кметовете от БСП в Горна малина, Правец, Антон, Златица и Костенец. Кметът на Правец Румен Гунински също посочи, че релефът на областта е планински и решението ще навреди на хората, които живеят в нея.

Кметовете на общини от София-област бяха категорични, че не приемат поредната идея на Петър Москов

Над час ще пътуват повечето екипи до пациентите

За да илюстрират колко е безумна идеята на Петър Москов, от БСП разпространиха таблица за това колко време би отнело на една линейка от София да пътува до различни градове от областта. Разстоянието от София до Копривщица е 109 километра и на медицински екип ще му трябват един час и 50 минути, за да стигне дотам. До Ботевград разстоянието е 64,2 километра и на линейката ще ѝ е необходим 1 час. До Ихтиман километрите са 58 или също около час за стигане. До Мирково разстоянието е 65 километра и съответно трябват 1 час и 10 минути за пристигане там. 80 километра е разстоянието от София до Пирдоп, тоест пациент там трябва да чака минимум 1 час и 20 минути за спешна помощ. В Костенец, който е отдалечен на 80 километра, не могат да разчитат да получат внимание, преди да минат поне един час и 20 минути. Подобно е положението и с другите градове от София-област. В часовете за достигане до всеки град обаче не са отчетени софийските задръствания, както и много други фактори.

Лекари атакуват в съда идеята

Медиците от Центровете за спешна медицинска помощ (ЦСМП) отново се обявиха против внесения в Министерски съвет от министъра на здравеопазването Петър Москов проект за сливане на ЦСМП на София-град и София-област. На пресконференция вчера медиците предупредиха, че ако не се съобразят със становището им, ще атакуват проекта в съда.

Председателят на Националната асоциация на работещите в Спешната медицинска помощ д-р Десислава Кателиева посочи, че ако този проект влезе в действие, има опасност да се създаде мегаструктура, която ще обслужва почти половината от населението на България - около 2,3 млн. души. Това ще затрудни координационната централа, защото в районните централи не е въведено правилото за обслужването на спешния пациент. Тя изтъкна, че другият проблем е, че телефон 112 и спешният медицински телефон работят паралелно, а не свързано.

Не е ясно откъде ще дойдат допълнителните екипи за филиалите в София-област, отбелязаха от асоциацията и допълниха, че областта разполага само с 6 общински болници със затихващи функции. Бе изразено опасение, че такова сливане може да доведе до обезлюдяване на селата в областта.

Д-р Кателиева призова министър Москов да спази поетите ангажименти. Тя отново обърна внимание, че в Концепцията за Спешна помощ никъде не са залегнали структурни промени.

Паунка Стоянова, фелдшер от Спешна помощ в Пирдоп, коментира, че предлаганото сливане не предлага решение на проблема. Според фелдшерите такава промяна ще ги принуди да се местят като стадо овце от едно място в друго. Сливането щяло да “ограби” населението на областта и да създаде напрежение сред хората.

Пенка Георгиева, която е председател на пациентска организация, бе категорична, че пациентите не подкрепят този проект на министър Петър Москов. “Защо Министерството на здравеопазването тихомълком го публикува за обществено обсъждане, без да извика медиците и националния консултант? Пациентите сме застрашени”, добави тя.

Лекари и пациентски организации ще внесат в Министерството на здравеопазването становище, в което изказват своето недоволство от взетото решение за сливане на двата спешни центъра. Паралелно с това вече се събира и протестна подписка на лекари и пациенти.

Медиците заплашиха да атакуват предложението на здравния министър в съда, ако Москов изпълни намерението си да слее Спешната помощ на столицата и на София-област

ОБЯВИХА ЗА НЕЗАКОНЕН ИЗБОРА НА ДИРЕКТОР НА ОБЛАСТНИЯ ЦЕНТЪР

Някои от спешните лекари, работещи в областта, са убедени, че всичко, което се случва, се дължи на директора на Спешната помощ в София д-р Георги Гелев, който поема ръководството и на областния филиал.

Лекари разказаха, че е бил обявен конкурс за нов директор на Спешната помощ в София област. В края на миналия месец обаче конкурсът се отменя и работещите във филиала разбират, че д-р Георги Гелев е техният нов директор. Медиците са категорични, че начинът, по който той е назначен, не е законен.

www.duma.bg
ДУМА
ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Водата в Омуртаг е негодна за пиене

Водата в Омуртаг и няколко села в общината е негодна за пиене, предупредиха от ВиК в Търговище. От дружеството твърдят, че причината е повишена мътност на водата в карстовия водоизточник на водоснабдителната система "Кипилово" край едноименното сливенско село вследствие на обилните валежи в района през последните няколко дни. Водоизточникът е единствен за града. Омуртаг от години е на воден режим поради намаляващ дебит на водата и силно амортизирана и морално остаряла водопреносна мрежа.

Превантивно в града и в селата Свирчево, Равно Село, Птичево, Змейно, Великденче, Боринци, Стерлци и Кипилово водата се хлорира със завишена доза хлор. Заради прехлорирането водата е негодна за питейни нужди, информират от водоснабдителното дружество.

Пиян шофьор предложил подкуп на пътни полицаи

Пиян шофьор е предложил подкуп на пътни полицаи в Силистра и е задържан. Шофьорът бил спрян за проверка и дрегерът отчел 1,79 промила алкохолно съдържание. Мъжът предложил на полицаите банкнота от 100 евро, за да не бъде документирано нарушението му. Пътните полицаи обаче уведомили дежурната част на областната дирекция на МВР в Силистра. Шофьорът е задържан за срок до 72 часа и срещу него се води досъдебно производство.

Друг шофьор без свидетелство за правоуправление и в нетрезво състояние е катастрофирал с краден автомобил около 12 ч. в неделя край село Зарник. Пристигналите на мястото полицаи отчели с дрегер 1,79 промила алкохолно съдържание.

ГРАЖДАНИ:

На София й липсва култура на управлението

С много пари заличават историята на Сердика, предупредиха неправителствени организации

София не стана културна столица на Европа, защото й липсва култура на управлението. Тази констатация направи вчера архитект Димитър Димитров. Заедно с други представители на неправителствените инициативи "Граждани за устойчиво развитие" и "Граждани за София" той алармира за проблемите, които излизат на дневен ред покрай ремонтите в центъра на столицата.

"В самото сърце на София с много средства се заличава паметта на София, на Сердика. Сердика, за която Константин казва, че е неговият Рим. Управлението на София и на България е в постоянно изпепеляване и преиграване", обобщи архитектът. Неправителствените организации са притеснени от стълбите, изградени при разкопките на Сердика пред ЦУМ. Тези стълби, които струват много, подменят историята ни, заяви Димитров и обясни, че точно на мястото, където са стълбите, в миналото са се пресичали двата най-важни пътя на крепостта Сердика. Като друг мотив срещу въпросните стъпала архитектът изтъкна, че в тях със сигурност ще се спъват както гражданите на София, така и туристите.

Стълбите, които се изграждат на Сердика, изкривяват историята, а и са опасни за гражданите, предупредиха представителите на "Граждани за устойчиво развитие"

От сдруженията изразиха притеснения, че и в дейностите около строителството на метрото "потъват" страшно много пари. "Нека потъват, но ефектът от метрото не е както беше обещано. Вече гузно кметът на града и човекът-метро започнаха да говорят тихичко", изтъкна Димитров и припомни, че според обещанията на кметицата 500 000 граждани трябваше да ползват метрото, но го ползват под 200 000 души. Според него отливът от ползването на метрото е показателен. А кметицата си позволява да говори за нови станции по трети лъч на метрото, при положение, че гражданите го оспорват в съда, възмути се Димитров. Той определи придвижването по софийските пътища като страховито, грозно и опасно.

Димитров смята, че управлението на София и на България е в постоянно изпепеляване и прегряване. Той призова премиера Бойко Борисов незабавно още другата година да свика избори 3 в 1 - президентски, местни и парламентарни. По думите му необходимостта от сливането е заради факта, че в момента нямало готовност за провеждане на местни избори.

Битово-фекални води замърсили река Лева във Враца

Експерти от Регионалната инспекция по околна среда и води са проверили сигнал за замърсяване на река Лева в кв. "Бистрец" във Враца, съобщи МОСВ.

Замърсяването е в участък след заустването на отпадъчните води от млекопреработващо предприятие, намиращо се в района, но проверката не е установила отток на отпадъчни води към реката. Същото е показала и допълнителна проверка за проследяване състоянието на реката и установяване източника на замърсяване.

По информация на кметския наместник на кв. "Бистрец" в района се е извършвало почистване на септични и изгребни ями, със специализирана техника от неизвестна фирма. Поради характера на замърсяването, най-вероятно се касае за нерегламентирано изхвърляне на битово-фекални отпадъчни води в реката от фирмата, извършила изтеглянето, се посочва в съобщението.

Изпратени са писма до кметския наместник на кв. "Бистрец" и до кмета на Община Враца за осъществяване на контрол при почистването на септични и изгребни ями в района. От екоинспекцията ще продължат с проверките.

СПУКАХА 45 ГУМИ И НАДРАСКАХА БОЯТА НА 13 КОЛИ В АВТОКЪЩА

45 спукани гуми и 13 автомобила с повредена боя - това е равносметката от действията на неизвестен извършител, който е вилнял в двор на автокъща на ул. "Орловска" в Габрово. Местната полиция съобщи, че инцидентът е станал между 19 ч. на 20 август и 10 ч. на 21 август.

Пострадалите автомобили са от различни марки, на някои е повредено лаковото покритие, други имат по-големи поражения. Извършен е оглед на местопроизшествието. По случая е образувано досъдебно производство.

ЗАСИЛВАТ МЕРКИТЕ ПО ОХРАНА НА ГРАНИЦАТА

Засилват се мерките по охрана на българската граница, тъй като експертите смятат, че ситуацията там може да ескалира заради завишения брой емигранти. В опазването на сигурността се включват и военнослужещи. Това стана ясно от съвместната пресконференция в Ямбол на кмета на града Георги Славов и министъра на отбраната Николай Ненчев. С 25 военнослужещи и с военна техника ще се включи армията в опазването на границата. Министър Ненчев призна, че ситуацията е обезпокоителна. Близо 4000 бежанци се намирали в района на Гърция и Македония. Заради това се предприемали и превантивните мерки по засилената охрана на българската граница. От началото на годината близо 70 човека с поддържаща техника са насочени към българо–турската граница. До края на ноември ще приключат и строително-възстановителните работи на летището в авиобаза „Безмер“, в която за жителите на Ямбол ще бъдат открити 40 нови работни места.

38-ГОДИШНА БЕЗ КНИЖКА ОБЪРНА КОЛА С ТРИ ДЕЦА

Едно дете е с опасност за живота, а други две се отърваха с контузии при катастрофа, станала в неделя привечер на пътя между селата Доброплодно и Ягнило, съобщиха от варненската полиция. Инцидентът е станал около 18,20 часа. Децата пътували в лек автомобил "Фолксваген", управляван от 38-годишна жена от Доброплодно, която била неправоспособна, шофирала с несъобразена скорост и след отвличане на вниманието загубила контрол над колата.

Возилото се преобърнало в земеделска нива. Едното дете е получило фрактура на черепа и е настанено в реанимацията на варненската болница "Св. Анна", в кома и с опасност за живота. Останалите две деца са получили контузни наранявания, прегледани са и освободени.

www.duma.bg
ДУМА
ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

С 2766 по-малко пенсионери към края на юни

Средната пенсия нараснала с 12,80 лв. на годишна основа и е достигнала малко над 313 лв.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

2331,7 млн. лв. са постъпилите приходи за държавното обществено осигуряване (ДОО) (без трансфери) към юни 2015 г., което е 50,9% изпълнение на плана за годината, или с 115,3 млн. лв. повече от заложеното в плана за първото шестмесечие. Това сочат данните от отчета за изпълнението на Консолидирания бюджет на ДОО, се казва в прессъобщение на Националния осигурителен институт (НОИ).

Разходите на ДОО за първото полугодие на годината възлизат на 4 744,1 млн. лв., което е с 44,8 млн. лв. повече от планирания им размер. В общата сума на разходите са отчетени изплатените през април 2015 г. еднократни допълнителни суми към пенсиите в общ размер на 49,2 млн. лв., които не са планирани в бюджета.

Разходите за пенсии в отчета са най-голямото перо и възлизат на 4 164,5 млн. лв. В тази сума са включени както разходите за пенсии, финансирани от ДОО и от републиканския бюджет, така и еднократно изплатените суми към пенсиите за април 2015 г. Отчетените разходи за пенсии са с 21,2 млн. лв., или 0,5% над планираните.

Броят на пенсионерите към 30 юни 2015 г. е 2 177 216, с 2 766 по-малко спрямо същия период на 2014 г. Средният месечен размер на пенсията на един пенсионер за юни е 313,39 лв. Спрямо юни 2014 г. тя е нараснала номинално с 12,80 лв. (4,3%), а реално за едногодишен период с 4,9%.

За социални помощи и обезщетения през първото полугодие на 2015 г. са изразходвани 578,5 млн. лв., което е 50% изпълнение на годишния план и с 25,9 млн. лв. повече от планираното.

Подробна информация за изпълнението на Консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване към юни 2015 г. е публикувана в рубрика "НОИ"/"Статистика и анализи"/"Анализи".

Близо 8500 са регистрираните безработни в Пловдив

По последни данни броят на регистрираните безработни в Пловдив е 8455, съобщи Фани Николова от Регионалната служба по заетостта. По думите ѝ за първи път от 5 г. насам има значителен спад в равнището на безработица през лятото в Пловдив - през юли в областния град безработицата е 5,1 процента. Според нея вече нямало толкова много масови съкращения като предишни години, а търсенето на работна сила се увеличавало, като тенденцията била за трайна заетост.

Масово продължават да се търсят шофьори на товарни автомобили в страната и чужбина. В момента има обявени близо 190 вакантни места за тираджии с изискване за необходимата категория и професионална пригодност. В бюрата по труда обаче липсват такива кадри. След шофьорите най-търсени в Пловдив са учителите и възпитателите. От края на юни са обявени 120 свободни места и броят им преди началото на учебната година се увеличава.

Средно за региона, който включва и Пазарджик, и Смолян, нивото на безработица в началото на второто шестмесечие е 10,6%. В Смолянско има най-много хора без работа и там равнището се покачва до 16,2%. На второ място се нарежда Пазарджишка област с 13,8%. Пловдив като област има равнище на безработица от 8,2%. За трите области в момента има 50 363 регистрирани в бюрата по труда, докато за същия период през 2010 година са били 59 637.

Предлагат 8-годишен за почетен гражданин на Трън

Общинският съвет в Трън предлага за почетен гражданин на града 8-годишния американец с българско потекло Виктор Велинов, обяви вчера председателят на комисията по образование и култура в община Трън Румяна Викторова. В навечерието на 3 март момчето разчувства сънародниците ни с песента си "Откъснатите цветя на България". Виктор сподели, че иска да живее в Трън и да дострои къщата в село Берайнци, започната от дядо му.

Кметът на Трън Станислава Алексиева се е свързала с майката на момчето Кристина Велинова, която е емигрант в САЩ от 2001 г. Виктор е роден през 2006 г. в Бруклин, а баща му е от руски произход. При раждането си Виктор получил трънската фамилия на майка си по семейно споразумение, защото фамилията на баща му била непроизносима за американците. Велинови носят името на прапрадядото Велин - кореняк берайнчанин и строител.

Винаги, когато майката се връщала от САЩ, се отбивала в Трънско. Тя водила и съпруга си там през ваканциите, а по-късно и децата си. Виктор реагирал много емоционално на разказите за родовата памет. Мечтаел, когато порасне, да се върне в Берайнци, да откупи падналите вече постройки в махалата около къщата на дядо си и да възстанови цялата махала, като направи база за туристи и постоянно живеещи. Детето мечтае да създаде своя ферма там, както и приют за бездомни хора и животни. От Общинския съвет разказаха, че Виктор смята да спечели пари за проекта си като музикант. Момчето се обучава да свири на пиано, класическа и електрическа китара, цигулка, създава и свои песни.

Тодор Танев ще се бори с цените на учебниците

Завишените цени на учебниците са една от язвите на българското образование, заяви просветният министър Тодор Танев вчера в Пловдив, където бе на оглед на сградата на опожареното помощно училище. По думите му, в сектора имало някои практики, близки до криминалните, а приоритет на МОН ще стане битката за реални цени на учебниците. Криминализиране на "мъртвите души" в образованието, иска още министърът. В много училища са записани деца, които реално не влизат в класните стаи, но за тях се получава субсидия. Ако в МО някой откраднe части за танк за 2000 лв., това е престъпление, а ако открадне 2000 лв. от бюджета, е мародерство, каза Танев. Според него, приоритет за МОН е и повишаването на учителските заплати. Според експерти, старото крило на изгорялото училище трябва да се събори, а покривната конструкция на новото крило - да се ремонтира сериозно. Ремонтът ще струва около 800 хил. лв., смята Танев. Децата междувременно ще учат в друга сграда, където е пансионът.

РОКЗВЪНЕЦ В КАВАРНА С АМЕРИКАНСКИ СРЕДСТВА

Дана РУСЕВА

От новата учебна година часовете в основно училище "Йордан Йовков" в Каварна ще започват и ще завършват с рок музика, след като и това каварненско учебно заведение се сдобие с рок звънец, съобщи кметът Цонко Цонев.

Новата звънчева система в най-старото каварненско училище ще е като тази в училище "Стефан Караджа". Тя е финансирана от американска корпорация, която работи на територията на морската община. В двете големи училища в града се очаква и през новата учебна година да учат около 1100 ученици.

ПРОКУРАТУРАТА КОНСТАТИРА

Вместо да глоби концесионерите на плажове, МРРБ им пише писма

От ведомството твърдят, че ще започнат да налагат санкции, ако нарушителите не отстранят проблемите

Плажове без свободен достъп, претрупани с будки, множество незаконни строежи, медицинското обслужване и спасителите са недостатъчно. Това е картината на родното Черноморие, която видя и Върховната административна прокуратура (ВАП) през това лято. Проверката бе проведена от Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) под надзора на ВАП. Тя започна в края на юни, а резултатите бяха оповестени вчера от обвинението. Въпреки множеството нарушения МРРБ не налага глоби, а се пишат предписания до безкрайност, констатират от прокуратурата. Изводът на прокурорите е, че МРРБ се справя чудесно с контрола, но остава отворен въпросът как точно става това, без да се налагат санкции.

Нарушенията са буквално навсякъде. Статистиката показва, че 112 морски плажа са дадени на концесия или под наем. На 92 плажа са установени 730 нарушения на договорите, някои от тях драстични. Глоби или прекратяване на договорите обаче няма.

Само на плаж "Корал" са установени 10 незаконни строителни разрешителни, които са протестирани пред съда. Четири от исканията на държавното обвинение за прекратяване на разрешителните са уважени.

Най-сериозните нарушения са на плаж "Слънчев бряг север". При законово задължение да се осигурява 50% площ за свободно плажуване там площта е 38% и ползващите без пари ивицата почти не могат да влязат в морето. На пясъка има поставени с 1,3 декара повече от записаните в концесионния договор преместваеми търговски площи и с 3,1 дка над допустимите допълнителни обекти като батути, места за масажи и др.

Много тежки нарушения на договорите са установени още по плажовете в Бяла, Поморие, Черноморец, Созопол, Лозенец, Несебър, Бутамята (Синеморец), Смокините, Ахтопол, Чайка и Китен. Прави впечатление, че повечето нарушители управляват плажове на юг от Варна. Изключение от тази тенденция прави ивицата на Кранево, където също са намерени тежки нарушения.

Общо по цялата плажна ивица са поставени 13,7 декара незаконни търговски площи. Извън случая със Слънчев бряг най-тежки нарушения има в Бургас. На централния плаж в морския град има близо 300 квадрата незаконни преместваеми обекти и незаконни будки с обща площ 1,1 декара. Подобно е положението на плажа "Бургас - север", където има 1,5 декара незаконни места за търговия. Малко по-зле са нещата на централния плаж в Поморие, където е разположен цял незаконен базар с площ от 1,665 декара. Все пак рекордът си остава в Слънчев бряг. МРРБ обаче не налага глоби, става ясно от доклада на прокуратурата.

Един от изводите на държавното обвинение е, че непосредственият достъп до плажовете по българското черноморско крайбрежие не се осъществява свободно и безплатно за гражданите в рамките на законовите изисквания за това. Общата площ на преместваемите обекти и съоръжения, поставени върху територията на проверените морски плажове и на допълнителните търговски площи, надвишава площта, посочена в закона.

Зоните за разполагане на платени плажни принадлежности не са равностойни като достъп до морето със зоните за свободно разполагане на плажни принадлежности. С не по-малка значимост са негативните констатации по отношение на осигуряването на задължителните дейности, свързани със здравно и медицинско обслужване; обезопасяването на прилежащата акватория, санитарно-хигиенното поддържане и водноспасителната дейност.

Проблемът е, че при всички тези нарушения единственото, което е направила дирекция "Концесии" при регионалното министерство, е да изпрати писма до концесионерите да ги отстранят. От ведомството твърдят, че ще започнат да налагат глоби, ако нарушителите не отстранят проблемите в поставения им срок. Прокуратурата обаче напомня, че в определена част от концесионните договори е предвидено, че при нарушение се прибират веднага парите от банковата гаранция.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Колони от автомобили и пътни инциденти изнервят шофьорите на Дунав мост

Снимка БГНЕС

Огромни опашки от леки коли, автобуси и ТИР-ове се образуват от двете страни на Дунав мост край Русе

Заради повишения трафик и образувалите се опашки от превозни средства в района на Дунав мост не са редки и инцидентите. Те от своя страна допълнително усложняват и изнервят обстановката. Не са редки и случаите, когато се стига до саморазправа между шофьорите, предаде БГНЕС.

По-рано вчера стана известно, че при граничния пункт Русе-Гюргево в посока Румъния се е образувала 10-километрова опашка, предаде "Фокус". От Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ) съобщиха, че причина за образувалата се колона е ремонт от румънската страна на Дунав мост. Заради ремонта, който правят румънците, от известно време трудно се преминава по моста. От АПИ обясниха, че ремонтът е започнал в началото на пролетта, и увериха, че от българска страна няма абсолютно никакъв проблем. Ремонтът обаче блокира движението на Дунав мост и огромни опашки от леки коли, автобуси и ТИР-ове се образуваха от двете страни на моста. Само в петъчния ден за 24 часа са минали близо 3200 леки автомобила.

Пътните инциденти, които стават на пункта, обаче допълнително ангажират полицейските екипи, които основно са позиционирани по трасето, за да регулират движението. Леките катастрофи, каквато имаше и вчера, допълнително предизвикват хаос и напрежение. От полицията в Русе съобщиха и за инцидент с техен служител, който е бил блъснат от румънски водач в района на Дунав мост. Униформеният полицай е изпълнявал задълженията си по въведената временна организация на движението заради задръстванията в района. Лек автомобил с румънска регистрация, управляван от румънски гражданин, не се е съобразил с временната организация на движението и е преминал през ходилото на полицая.

В момента движението по моста се извършва само в едната лента, като се регулира със светофари. По този начин, за да се премине през съоръжението, се налага да се изчаква близо 40-50 минути. На българския терминал се пропускат приоритетно леките автомобили, като за целта са отворени две гишета. Проблеми с обработката на документите няма, но заради ремонта има известно забавяне и изчакване. От вчера е въведена нова временна организация на движението за ТИР-ове в района на моста. Камионите вече влизат от бившия товарен портал на ГКПП-то, а изчакват наредени по пътя за Силистра.

По предварителна информация до края на ремонтните дейности движението по съоръжението ще бъде спирано изцяло 3 пъти заради полагането на платформени панели, когато не трябва да има никакви вибрации по конструкцията. Дните ще бъдат обявени предварително в медиите, като тогава няма да се движат и влаковете по моста.

Имало наплив за къмпингите по Северното Черноморие

Огромен е интересът на туристите за къмпингуване по Северното Черноморие, заяви вчера Димитър Димитров, председател на Българската хотелиерска и ресторантьорска асоциация - Североизточен регион, цитиран от "Фокус". Той посочи, че туристическият бранш работи активно с общините Шабла и Каварна, за да се намери решение на това къде могат да къмпингуват хората, защото нуждата от такива съоръжения е огромна.

Димитров коментира още, че през тази година община Шабла е обособила и няколко района, в които може да се бивакува. "Това са парцели, които са предназначени точно за тази цел", каза още специалистът. Той разясни, че на тези места няма такива условия, каквито са необходими за къмпингуването като вода, електричество, газ. Димитър Димитров подчерта, че целта на бивакуването е хората да се потопят в природата, но все пак има осигурена охрана, която да следи за живота и здравето на туристите. По думите му, вероятно община Шабла е една от малкото, ако не и първата община в страната, която предоставя такива общински терени, на които хората биха могли регламентирано да бивакуват.

Димитров заяви още, че при алтернативните форми на туризъм като голф-туризма, гмурканията и др. нещата се развиват изключително успешно. Много туристи биват привлечени от възможността да играят голф по Северното Черноморие, като става въпрос за играчи, които идват предимно от скандинавските страни.

КЪПАНЕТО КРАЙ ЛОЗЕНЕЦ ОЩЕ ЗАБРАНЕНО, ОТКРИХА И ЕНТЕРОКОКИ

Остава в сила забраната за къпане в морето край Централния плаж на Лозенец. Последните резултати от пробите, които бяха взети в петък, показват все още голямо завишение на вредни бактерии във водата. Тя започва да се изчиства, но все още не е в норма, обявиха вчера от РЗИ. Директорът на инспекцията в Бургас Георги Паздеров поясни, че на първи пост на плажа, където се влива водата, идваща и от пречиствателната станция, все още е високо съдържанието на ешерихия коли. При 500 единици в 100 милилитра вода допустима норма най-голямото надвишение на плажа в Лозенец е 7-8000 при последните проби, уточни д-р Паздеров. На другите постове показанията за ешерихия коли са добри, но има мининално превишение на ентерококи във водата. Резултатите от пробите, които бяха взети вчера, се очаква да станат ясни утре. Нова проверка на РИОСВ - Бургас, Басейнова дирекция и община Царево предстои.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Съдът поиска ЧЕЗ да премахне незаконни практики

Електроразпределителното дружество е вземало неправомерно пари от абонати, подали възражение, това обаче вече не се правело

Върховният касационен съд (ВКС) потвърди, че електроразпределителното дружество "ЧЕЗ Разпределение България" АД незаконосъобразно е изисквало от абонатите си да заплащат сметки, срещу които са подали писмено възражение, или когато са били уличени в неправомерно въздействие върху измервателните устройства, без това да е доказано. Това съобщиха вчера от Комисията за защита на потребителите (КЗП), която заведе колективен иск срещу ЧЕЗ.

Дружеството е въвело неравноправни клаузи в общите условия към договорите с потребители за предоставяне на услугата. Едната клауза гласи, че "подаването на възражение срещу сметката не освобождава потребителя от задължението да заплати дължимата сума". Според другата клауза, в ситуация, в която ЕРП-то твърди, че е имало неправомерно въздействие върху електромера, то може да начислява суми за енергия, която не е изконсумирана от потребителя.

По силата на решението на ВКС в срок от два месеца дружеството трябва да премахне цитираните неравноправни клаузи от общите си условия. От ЧЕЗ обаче обясниха, че тези практики не се прилагали отпреди две години, когато срещу тях е бил заведен искът от Комисията за защита на потребителите. Такива клаузи липсват в проекта на новите общи условия на договорите на ЧЕЗ, внесени за одобрение в Комисията за енергийно и водно регулиране, които все още не са окончателно одобрени.

Експертите на КЗП напомниха, че потребителите, които смятат, че правата им са били нарушени от действалите до момента неравноправни клаузи, могат въз основа на решението на ВКС да заведат иск в съда за претърпени вреди, без да е необходимо отново да доказват, че клаузите са нищожни.

В момента са в ход колективни искове срещу още няколко електроразпределителни дружества за прогласяването за нищожни на тези и други неравноправни клаузи в общите им условия, които не са отстранили доброволно по препоръка на КЗП.

В началото на август стана известно, че Върховният касационен съд е отменил окончателно и без право на обжалване прилагането на 13-те клаузи от общите условия на ЕВН България Електроснабдяване, атакувани като неравноправни от Сдружението за правна помощ на потребителите. Сред тези клаузи е и таксата за включване, ако токът на потребителя е спрян. Стана ясно обаче, че въпреки отмяната на "такса включване", дружеството ще продължи да я прибира.

Коментар на стр. 12

ЗЪРНОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ:

Фермерските бензиностанции не са търговски обекти

Няма как да се правят проверки на обекти, които не са търговски, а ведомствените бензиностанции не продават горива. Те имат за цел да обслужват само собственото производство. Това заяви Радослав Христов от Националната асоциация на зърнопроизводителите.

Христов отхвърли обвиненията на Българската петролна и газова асоциация, че обектите за зареждане на земеделска техника са се превърнали в обекти за търговия на дребно. "Моля, г-н Делчев да ми каже къде са, че искам да си заредя и аз такова гориво - с 50 ст. поевтино, защото не знам", попита Христов директора на асоциацията Андрей Делчев. "Ако има и г-н Делчев ги знае, нека прати списъка в НАП, да отидат и да ги затворят", заяви вчера Христов пред БНР.

Зърнопроизводителите купуват горивата от Българската петролна и газова асоциация и ги слагат в свои съдове за съхранение, обясни Христов. "Тъй като си е за моя нужда, няма кой и защо да ме контролира, след като в документа, с който съм си купил горивото, е отразено, че аз съм си платил всичкия акциз и ДДС. Държавата оттам нататък няма какво да търси от мен. Радослав Христов заяви, че браншът се надява, че изискването за монтиране на измервателни уреди на съдовете за зареждане на земеделската техника ще отпадне.

Радослав Христов

Крайният срок за монтиране на нивомери на ведомствените бензиностанции бе удължен, но премахването на това изискване засега изглежда невъзможно. Миналата седмица премиерът Бойко Борисов заяви: "Действително идваха при мен зърнопроизводителите, плакаха, обещаваха, с един месец мисля им удължихме срока". "Всичко, което има като цистерна в земята трябва да има нивомер и да бъде хванато със сигнала от данъчните", категоричен бе Борисов.

"Хората, като чуят за ведомствените бензиностанции, и си мислят, че това са примерно на МВР, на отбраната и на някои подобни организации. Това са над 1200-1300 на практика бензиностанции, които нямат нито нивомери, нито се водят някъде. Уж селскостопанска техника там зарежда, но там си минават стотици, хиляди литри горива", каза премиерът Бойко Борисов. Припомняме, че през миналата седмица шефът на агенция "Митници" Ваньо Танов съобщи, че при проверките са открити нелегално закопани цистерни с горива, които са без нивомери и по този начин не се отчита горивото. Това е измама към държавата, каза Танов.

Субсидиите по „de minimis" за коне вече се изплащат

Държавен фонд "Земеделие" вече сключва договори и изплаща средства по "de minimis" на коневъдите. Това ще продължи до 10 септември, съобщиха вчера от фонда.

Секторът коневъдство ще получи помощи "de minimis" в размер на 500 000 лева. Със средствата ще бъдат подкрепени земеделски стопани, отглеждащи 7600 броя коне под селекционен контрол. По-голяма част от средствата са заделени за породата каракачански кон. Останалата сума ще бъде изплатена на отечествените и други породи.

Общият размер на предоставените на един земеделски стопанин помощи "de minimis" не може да надхвърля левовата равностойност на 15 000 евро за период от три данъчни години (2013 - 2015 г.). Подпомагането на регистрирани земеделски стопани, собственици на коне под селекционен контрол, чрез минимална помощ "de minimis" ще осигури запазване на общото поголовие коне и ще стимулира развитието на коневъдството у нас, съобщиха от ДФЗ.

В сила са промените в наредбата за пчеларската програма

Кражбата на пчелни кошери ще се включи в обхвата на определението за форсмажорни обстоятелства. Това става ясно от публикуваните в "Държавен вестник" промени в Наредба 9 за условията и реда за прилагане на мерките от Националната програма по пчеларство за периода 2014 - 2016 г. Преди наредбата да влезе в сила, Петя Иванова, председател на Националното сдружение на жените пчеларки, обясни, че що се касае до кражбата на кошери, има изискване от страна на застрахователните компании, те да се охраняват с алармени системи. По думите ѝ кражбата също е форсмажорно обстоятелство.

С промяна в наредбата се преминава към безхартиена обработка на заявленията за подпомагане, което налага промяна в образеца на заявлението. Промените в наредбата са свързани с намаляване на броя на изискуемите при кандидатстване документи, като декларираните обстоятелства ще могат да се проверяват по служебен път.

С промени се прецизира и текстът, касаещ допустимостта на бенефициенти, получили финансиране за закупуване на нови кошери и отводки в предходни години.

ДВОЕН РЪСТ НА РАЗРЕШИТЕЛНИТЕ ЗА СТРОИТЕЛСТВО В СЛИВЕНСКА ОБЛАСТ

На фона на общия спад в строителния сектор в област Сливен строителството се активира. През второто тримесечие са издадени двойно повече разрешителни за строеж спрямо първите три месеца на годината. Това обяви директорът на Териториалното статистическо бюро в Сливен Антон Георгиев, цитиран от "Фокус".

През второто тримесечие на 2015 г. местните администрации са издали разрешителни за строеж на 34 жилищни сгради с 44 жилища в тях с 8574 кв. м разгъната застроена площ и на 24 други сгради. Спрямо предходното тримесечие издадените разрешителни за строеж на жилищни сгради се увеличават със 100%, а жилищата в тях и общата им застроената площ нарастват съответно със 158 и 201%.

Броят на издадените разрешителни за строеж на други сгради остава непроменен, а разгънатата им застроена площ се увеличава с 287%. В сравнение с второто тримесечие на 2014 г. издадените разрешителни за строеж на нови жилищни сгради се увеличават с 30,8%, жилищата в тях нарастват с 46,7%, а тяхната площ е повече с 84,5%. При другите сгради броят на издадените разрешителни за строеж намалява с 36,8%, а площта им с 3%.

Войната за независимост на Украйна продължава, и победата в нея е възможна единствено обединявайки отбранителните си способности с дипломатически умения, политическа отговорност и желязна издръжливост. Това каза президентът на Украйна Петро Порошенко по време на честванията за 24-тата годишнина от провъзгласяването на независимостта на страната

Полша пак иска бази на НАТО

В естонската столица новият президент Анджей Дуда призова за укрепване на източните граници на Алианса

Полският президент Анджей Дуда призова НАТО да премести свои войски по източния фланг заради засилените притеснения на много от държавите в региона от амбициите на Русия. Дуда направи това изказване по време на първата си визита в чужбина - в Естония, откакто положи клетва на 6 август.

Полският президент неслучайно избра за дата на визитата си в Естония 23 август - Европейския ден в памет на жертвите на сталинизма и нацизма. На този ден през 1939 г. Съветският съюз и нацистка Германия подписват таен договор (пакта Рибентроп-Молотов), който поделя голяма част от Източна Европа, включително Полша и Естония, между двете страни, напомня БТА.

По време на съвместна пресконференция с естонския си колега Тоомас Хендрик Илвес, Дуда коментира "съжиляващи се имперски стремежи" в региона. По думите му, НАТО трябва да отговори на настъпващите промени в света.

"Приятелските бойни единици трябва да се намират там, където преминава реалната граница на НАТО. Това е моето предложение. Съюзниците ни би трябвало да го разгледат. Това би било не само правилно от историческа гледна точка, но би било и справедливо", заяви полският президент.

Позицията му беше подкрепена от държавния глава на Естония - Томас Хендрик Илвес. "Ще кажа същото, което и преди. Ако сигурността ни бъде гарантирана, това може да предотврати потенциална агресия", коментира Илвес.

С посещението си в Естония Дуда започва кампания, целяща да убеди съюзниците от НАТО в необходимостта от укрепване на източните граници на Алианса.

Новият полски президент планира посещения в Берлин, Лондон и Ню Йорк.

Анджей Дуда постави въпроса за натовските бази във фокуса на усилията на президентския мандат. Още по време на президентската кампания той се обяви за прехвърляне на американски войски в страната и създаване на военни бази на НАТО.

Полша и балтийските страни вече многократно настояваха НАТО да дислоцира постоянни сили на тяхна територия. Германия и други страни членки на НАТО обаче отхвърлят тези искания и засега само засилиха съвместните учения и ротацията на войски в региона.

Преди броени дни пък главният външнополитически съветник на Дуда съобщи, че лидери на държавите от източния фланг на Алианса ще се срещнат в Букурещ на 3 и 4 ноември. Това са следните страни: Естония, Латвия, Литва, Полша, Чехия, Словакия, Унгария, България и Румъния.

Междувременно в самолета на връщане от естонската столица Дуда заяви пред журналисти, че в преговорите за Украйна "САЩ също биха могли да вземат участие в качеството си на световна сила, с която Русия трябва да се съобразява, както и съседите на Украйна, които са пряко заинтересовани от случващото се". Тези преговори в момента се водят в т.нар. "Нормандски формат" с участието на лидерите на Германия, Франция, Русия и Украйна. Вчера трябваше да се проведе подобна среща, но без участието на Русия, в Берлин.

МЕЙМАРАКИС ВЪРНА МАНДАТА

Лидерът на гръцките консерватори от "Нова демокрация" Евангелос Меймаракис не успя да състави правителство и върна проучвателния мандат. Част от партиите дори отказаха да се срещнат и преговарят с лидера на консерваторите. Основните обвинения са срещу премиера в оставка Алексис Ципрас, който като лидер на СИРИЗА отказа да участва в консултациите.

По разположението на политическите сили в сегашния парламент в Атина е невъзможно да се състави някаква коалиция без участието на СИРИЗА. Опозицията се опитва да печели време за предизборна кампания и реално се водят преговори за обединение на силите след вота, коментират медиите. Сега на ход са отцепилите се от СИРИЗА, които сформираха нова партия и са трета политическа сила в парламента. Бившият енергиен министър Панайотис Лафазанис, който оглави новата партия, също има три дни за сформиране на правителство, но не се очаква да постигне резултат, като дори от СИРИЗА отказват консултации с него. Бившите му колеги го обвиняват за разцеплението на управляващата партия. Очаква се в четвъртък президентът да обяви датата на изборите, най-вероятно за 20-и септември.

Сеул „изгуби" 50 подводници

Северна Корея изглежда се готви за военна провокация, въпреки продължаващите преговори на високо ниво, имащи за цел предотвратяването на най-лошото. Над 50 севернокорейски подводници са изчезнали от радарите на Южна Корея и САЩ, което представлява 70% от целия подводен флот на КНДР.

"Нивото на активност на подводниците на Северна Корея е 10 пъти по-високо от обичайното. Голям брой подводници са напуснали своите бази по източните и западните брегове на Северна Корея и са изчезнали от радарите. Това е безпрецедентно сериозна ситуация", заяви официален представител на армията на Южна Корея.

Сеул се опасява, че тези подводници могат да пресекат морската граница между Северна и Южна Корея и да нанесат изненадващ удар по южнокорейски кораби или да стоварят командоси на южнокорейска територия.

В същото време медиите в Северна Корея твърдят, че 1 милион младежи са подали молби за повторно постъпване на военна служба, "обзети от патриотична треска".

кратки

Лавров: Ерата на западното господство приключва

Ерата на западното господство в икономиката и политиката приключва. Това каза в понеделник по време на форум руският външен министър Сергей Лавров. "Свидетели сме на края на една много дълга епоха на доминиране на историческия Запад - икономическо, финансово и политическо доминиране", заяви министърът.

Върнаха в затвора бивш президент

Бившият президент на Малдивите Мохамед Нашид отново е хвърлен в затвора месец след като 13-годишната му присъда беше заменена с домашен арест. "Прехвърлянето на Нашид обратно в затвора е явно нарушаване на конституцията на Малдивите, която не съдържа клауза за обратно връщане на заменена присъда", се казва в съобщението на Демократическата партия на Малдивите.

Пламна US-база в Япония

Експлозии отекнаха в американска военна база в Япония и предизвикаха пожар. Няма данни за пострадали хора. В подпалилия се склад е била съхранявана бутилка с кислород, съобщи японски пожарникар. Във въздуха не е бил засечен какъвто и да било отровен дим.

Над 70 души бяха ранени при протести срещу кризата с боклука в Ливан. През последните седмици Ливан има сериозни проблеми със събирането на боклука. Основна причина за това е парализата на държавните институции в дълбоко разделената на лагери страна, в резултат на която не са сключени договори с компании за извозване на отпадъците

Наводнения в Южна Франция взеха жертви

Двама души загинаха при наводнения в Южна Франция. Природното бедствие било причинено от силна буря. Мъж и жена на по 80 и няколко години били отнесени от придошли води, докато пътували с автомобил по булевард в Монпелие.

Президентът на Франция Франсоа Оланд награди трима американци и един британец с Ордена на Почетния легион, заявявайки, че техните действия по обезвреждането на въоръжения мароканец във влак са предотвратили "истинско клане"

www.duma.bg

Борсите в Азия се сринаха

Рублата отново тръгна надолу, цената на петрола най-ниска от 2009 г. насам

След срива на щатските индекси в петък, когато основните индекси завършиха със загуби от над 3%, фючърсите на широкия S&P 500 се разделиха с нови 2,5% по време на азиатската борсова сесия и се търгуват при десетмесечен минимум.

С рязък спад започна новата работна седмица на големите фондови борси в Източна Азия, на фона на безпокойствата за световната икономика и по-конкретно ситуацията в Китай, предаде Франс прес.

Водещият индекс в Токио - "Никкей-225" - загуби над 500 пункта, или 2,60 процента, до 18 928 пункта. В петък той потъна с близо 3 на сто. Друг фактор за низходящото движение на Токийската фондова борса е значителното поскъпване на японската йена спрямо долара, което е неизгодно за местните износители. Акциите на големи компании като Тойота (Toyota) и Хонда (Honda) поевтиняха с над 4 процента. Работният ден на Шанхайската фондова борса също започна с рязък спад от над 7 на сто на съставния индекс ШФБ, или 247 пункта, до 3260 пункта. Водещият индекс в Шънчжън потъна с 5,51 процента до 1927 пункта. Последва я Хонконгската фондова борса, която стартира със спад от над 4 на сто, или 871 пункта, до 21 538 пункта на водещия индекс Хан Сън.

"Пазарите изпадат в паника и нещата започват да изглеждат както по време на азиатската криза в края на 90-те години на миналия век", заяви Такако Масай, ръководител на звеното за търговия с акции в Shinsei Bank, цитиран от CNBC. Според редица борсови анализатори причина за всеобхватната паника до голяма степен се дължи на поредицата от тревожни показатели в Китай, което с основание буди опасения от много силно забавяне на икономическата активност на бордовите пазари, отбелязва АФП. Нарастващите опасения от забавяне на китайската икономика разтърсиха пазарите по целия свят още в петък, когато Уолстрийт понесе най-голям спад на котировките от близо четири години, съобщи Асошиейтед прес.

Само кратък поглед върху тревожните събития показва, че през изминалата седмица "Дау Джоунс" се е понижил с цели 1017,65 пункта, или 5,8 на сто. "Стандард енд Пуърс 500" бележи спад от 120,65 пункта, или също 5,8 на сто, а "Насдак" се е сринал с 342,19 пункта, или 6,8 на сто.

В същото време основните индекси на водещите фондови борси в Европа се понижиха рязко в началото на вчерашната търговия, следвайки тенденцията на азиатските пазари, предаде АФП. Франкфуртският DAX премина под прага от 10 000 пункта, спадайки с 3,15 на сто до 9805,72 пункта. В Париж CAC 40 потъна с 3,57 на сто до 4465,48 пункта. Лондонският FTSE-100 изгуби 2,62 на сто и бе на равнище 6025,27 пункта в ранната сесия, като най-силно поевтиняха акциите на компаниите от миннодобивния сектор.

Руската рубла вчера достигна до своето най-ниско ниво за тази година, след като азиатските и европейските борси усетиха спад заради притесненията за китайската икономика, предадоха водещите световни агенции. Доларовият руски индекс RTS спадна с 4,21% при отваряне докато рублата се срина до 70,92 за един долар – най-ниската си стойност спрямо американската валута от декември 2014 г. насам. В същото време деноминираният в рубли индекс Micex отбеляза спад от 1,76%. Анализаторите отчитат, че причините могат да се търсят в спада на цените на петрола и западните санкции срещу Москва заради предполагаемата й роля в украинската криза, които ударихa руската икономика, което пък доведе и до смъкването на цената на рублата. През втората четвърт на годината рецесията се влоши още повече, вследствие на което руският Брутен вътрешен продукт се сви с 4,6% в сравнение със същия период за предишната година.

В понеделник курсът на еврото спрямо рублата се повиши с 3,01 рубли до 81,55 рубли в търговията в Москва. Толкова скъпо еврото не е било от 15 декември 2014 година, отбеляза ТАСС. Курсът на долара също ускори възходящото си движение, покачвайки се с 2,18 рубли до 71,28 рубли. Припомняме,че през последните два месеца стойността на руската валута намаля с повече от 20% срещу долара, предизвиквайки притеснения за нестабилност след един период на относително възстановяване. На фона на поевтиняването на рублата борсовият индекс РТС, който следи котировките на акциите в долари, потъна с над 4 на сто, отбелязва Франс прес. Другият водещ индекс ММВБ на Московската фондова борса в началото на вчерашната сесия се понижи с 1,82 процента до 1632,99 пункта, информира ТАСС.

Междувременно световните цени на петрола в понеделник също рязко паднаха, губейки над 2% от стойността си, предаде РИА Новости. Петролът марка Brent за първи път от 17 март 2009 г. падна под психологическата граница от 45 долара за барел на фона на опасенията за икономиката на Китай, показват данните от борсите. Октомврийските фючърси за петрол WTI отидоха надолу с 2,52%, до 39,44 долара за барел. Цените на октомврийските фючърси за Brent са по-ниски с 2,09% и се търгуват до 44,51 долара за барел.

Средната цена на петрола на Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК) в петък се понижи до 43 долара за барел, информира днес на сайта си петролният картел. В четвъртък един барел от кошницата на ОПЕК се търгуваше за 44,13 долара. Припомняме, че за определяне на цената на петрола на ОПЕК се използва т. нар. петролна кошница, включваща 12 основни сорта петрол за износ на страните членки на картела. Цената на барел петрол се определя чрез извеждане на средна аритметична величина от котировките към момента на закриване на търговията с всички сортове от "кошницата" на ОПЕК предходния работен ден.

Не спира бежанският поток

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Продължава интензивният мигрантски поток от Гърция през Македония в посока Сърбия и Западна Европа. Над 7 хиляди бежанци са влезли в Сърбия през последното денонощие.

Международната организация на Червения кръст и Червения полумесец обяви, че очаква драматично увеличаване на броя на мигрантите, които от Гърция през следващите дни ще се опитат да преминат през Македония и Сърбия на път към Западна Европа.

Върховният комисариат на ООН за бежанците обяви, че обмисля да продължи предоставянето на хуманитарна помощ за идващите от Македония в Центъра за временно настаняване в сръбския град Прешево бежанци. Върховният комисариат за бежанците призова ЕС да увеличи помощта си за Гърция, Македония и Сърбия.

Властите в Унгария вече се затрудняват да се справят с пристигащите мигранти. Значителен брой мигранти от Северна и Централна Африка, Сирия, Афганистан и Ирак са пристигнали в Унгария в последно време. Близо 110 000 бежанци са били регистрирани от началото на 2015 година. Властите са неспособни да се справят с нуждите на мигрантите, а броят им расте бързо, предаде Ройтерс. Докато 4-5 хиляди мигранти са настанени в официалните бежански лагери от няколко месеца, други остават във временни подслони. В Будапеща и други по-големи градове мигрантите са си изградили места за почивка по улиците. Кметството на унгарската столица създава т. нар. "транзитни зони" край всяка по-голяма железопътна гара, където се предоставят вода и санитарни принадлежности както на мигрантите, така и на помагащите им доброволци.

Междувременно трафикът в тунела под Ламанша отново бе нарушен заради мигранти, предаде Франс прес, като се позова на съобщение от компанията оператор на съоръжението. Трима мигранти били открити на товарен влак към 16 ч. в неделя, съобщи говорителка на "Евротунел". Компанията приложила съответните процедури за сигурност и е спряла влака за проверка. Това е довело до закъснения, достигащи 3 часа и половина от френската страна на протока и 1 час от британската. В петък аналогичен случай доведе до забавяния на влаковете под Ламанша. Ден по-рано френският и британският министър на вътрешните работи подписаха ново споразумение за справяне с наплива от нелегални мигранти в района на протока.

А председателят на Европейската комисия Жан-Клод Юнкер отхвърли призивите за нова среща на върха на ЕС, на която да се обсъди въпросът с увеличаващия се наплив от имигранти, като заяви, че страните членки трябва да престанат да се бавят, а да приложат съществуващите споразумения по въпроса. Юнкер също така отново изрази критики към европейските правителства, които не взеха имигранти от Италия и Гърция, където десетки хиляди души пристигнаха в гумени лодки през последните месеци, за да избягат от войните в своите страни.

ИСЛЯМИСТИТЕ ВЗРИВИХА ДРЕВЕН ХРАМ В ПАЛМИРА

Групировката "Ислямска държава" е взривила древния храм на Баал-Шамин в намиращата се в списъка на световното наследство на ЮНЕСКО Палмира, съобщи АФП. "Даиш (арабско название на ИДИЛ) поставиха голямо количество взривни вещества в храма на Баал Шамин и го взривиха. Вътрешната част на храма е унищожена, колоните наоколо са срутени", заяви началникът на управлението по въпросите за античното наследство на Сирия Маамун Абдулкарм. Сирийската обсерватория за човешки права - организация, която наблюдава гражданската война в Сирия, потвърждава унищожаването на храма.

Храмът на Баал Шамин е бил построен през 17 година от новата ера и е бил разширен по времето на управление на римския император Адриан през 130 година от новата ера. Известна като "перлата на пустинята" Палмира се намира на 210 километра североизточно от Дамаск и е известна с отлично запазените си гръко-римски руини. Храмът на Баал-Шамин е посветен на финикийския бог на бурите и плодотворния дъжд. Баал-Шамин се отъждествява със Зевс в древногръцката и Юпитер в древноримската митология. Той е в центъра на древносирийската триада божества, ведно с Аглибол (богът на Луната) и Малакбел.

Светилището на 2000 години е взривено, щетите са огромни

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Тя не е Бил, тя е Хилъри

Associated Press

Джули ПЕЙС

Популярността на кандидата на Демократическата партия за поста на държавен глава на САЩ Хилъри Клинтън намалява. За първи път от началото на предизборната борба рейтингът на бившата първа дама падна под 50%. До изборите обаче има повече от година

В неуспешната си предизборна кампания за Белия дом през 2008 г. Хилъри Клинтън иронизираше приповдигнатата риторика за надежда и промяна на съперника си Барак Обама, която според нея е създавала очакване "ангелски хорове" да слязат от небесните селения и да внушат на хората да вършат добри дела. Оптимизмът на Обама в крайна сметка надделя над прагматизма на Клинтън.

Сега, когато отново е отправила взор към Белия дом, тя се опитва да заимства някои стратегии от кампанията на Обама в опит да изгради полична връзка с избирателите и да насити кампанията си с напомняния, че може да направи исторически пробив като първата жена президент на страната. Първите телевизионни видеоклипове от кампанията й се фокусираха върху това как трудното детство на майка й я вдъхновило да започне да работи в служба на обществото.

Откровен разговор между Клинтън и чернокожи активисти, станал публично достояние наскоро, показва, че в същността си подходът й към политиката остава непроменен. Бивш сенатор и държавен секретар, Клинтън поставя практичността над силните емоции.

"Не смятам, че променяте начина на мислене и отношението на хората", каза Клинтън пред лидери на движението "Животът пред чернокожите също е ценен". "Мисля, че променяте закони, променяте разпределянето на ресурси, начина, по който работи системата", отбеляза тя.

В разговора се избистри едно трайно безпокойство, което някои поддръжници на Клинтън изпитват във връзка с кандидатурата й. Мнението, което тя изрази пред активистите, може да се възприеме като уравновесено и логично, отразяващо онова, в което поддръжниците виждат стил, ориентиран към намиране на решения, от какъвто Вашингтон изпитва крещяща нужда. То обаче подчертава също, че за Клинтън съпричастността не е безусловен инстинкт и че изграждането на връзките с избирателите, които екипът й смята за толкова важни, остава предизвикателство.

След като активистите предразположиха Клинтън към по-голяма непринуденост, тя ги призова да разработят по-последователен план. Коментарите й съвсем не бяха така хапливи, както при надпреварата с Обама през 2008 г., но посланието й в същината си бе същото: промяната се постига с действия, а не с приказки.

"Тя е извънредно умна, но действа винаги на познавателно ниво. Винаги става въпрос за стратегическо мислене. В емоционално отношение е лишена от сетивност", казва Станли Реншон, професор по политология в Нюйоркския университет, автор на книги за семейство Клинтън.

Преди малко повече от седмица Клинтън имаше частна среща с активистите, станали водачи на кампания, предизвикана от скандалния случай с чернокож младеж, застрелян от полицай. Видеозапис от срещата беше излъчен няколко дни по-късно, давайки на избирателите рядка възможност да зърнат свръхпредпазливата Клинтън в миг на спонтанност.

"Можете да направите така, че подетото от вас движение да продължи да действа, и чрез него всъщност можете да промените мисленето на някои хора", каза Клинтън на активистите. "Но ако нещата се изчерпят с това, след 10 години отново ще сме тук и ще водим същия разговор", добави тя.

Изказванията на Клинтън бяха излъчени в изнервящо за предизборния й екип лято. Тя остава безспорен водещ претендент за номинацията на демократите с повече пари, повече одобрение и повече подкрепа в допитванията от съперниците си. Но допитванията показват също, че тя е изправена пред въпроси за благонадеждността й, докато срещу нея продължава да се води проверка за това, че е използвала личния си имейл и частен сървър, докато беше в Държавния департамент.

Клинтън ще трябва да се бори и с растящия ентусиазъм около кандидатурата на сенатора от Вермонд Бърни Сандърс, който се самопровъзгласи за "социалист демократ" и привлича тълпи из страната, като се отзовава на загрижеността на американците за неравните доходи. Сандърс е мишена и на активистите от движението "Животът на чернокожите също е ценен", които прекъснаха някои негови митинги с настояване да даде предимство на политиките за преодоляване на расизма.

Кампанията на Клинтън трябва да се бори за внимание и след изненадващия летен възход на Доналд Тръмп, чиято кандидатура за републиканската номинация хвърли в смут съперниците в републиканския лагер.

Както Клинтън знае "от първа ръка", емоционалната връзка с избирателите е нещо неуловимо, което може да отведе в Белия дом и най-необещаващия кандидат. Обама направи пробив с вдъхновяващи речи, които съчетаваха стремежа към обединяване на страната с уникалната му лична история. Съпругът на Хилъри - бившият президент Бил Клинтън - внушаваше съпричастност у избирателите и пред големи, и пред малки аудитории. Самата Клинтън прояви признаци на съчувствие и емоция най-явно, когато се просълзи в Ню Хемпшър дни преди щатските първични избори в Демократическата партия през 2008 г. - надпревара, която впоследствие спечели. Тя с удоволствие говори и за малката си внучка.

И все пак Клинтън предпочита да гради връзката с избирателите върху общите виждания за икономиката и по други политически въпроси. В началото на кампанията за изборите през 2016 г. тя участваше в дискусии в малки групи по теми като дребния бизнес и някои предложения в областта на образованието, а неотдавна свика проява, посветена на увеличаващата се употреба на наркотици.

"Тя е много прагматичен човек. Тя не е Бил, тя е Хилъри", каза Брус Бюканан от Тексаския университет.

Мадридчани залагат на електрическите велосипеди

AFP

Лоранс БУТРЬО

Те се изкачват по най-стръмните улици на испанската столица почти без да се изпотят, дори през лятото. Над 50 000 жители на Мадрид са абонирани целогодишно за електрически велосипеди - уникална услуга, единствена в голяма столица в света.

В сянката на църквата Сан Илдефонсо в центъра на Мадрид туристка от Люксембург се качва за първи път на електрически велосипед под наем.

"Дойдохме от Люксембург с нашите четири велосипеда в колата - моите деца, съпругът ми и аз - и разглеждаме града по този начин от 10 дни. Но искам да опитам и електрическото колело, защото Мадрид е хълмист", казва 44-годишната Ан Стодер.

Отдавна мина времето, когато кметът на Мадрид можеше да каже, че колоезденето е спорт, а не транспорт, отбелязва Хоаким Хименес, директорът на общинската услуга за даване под наем на велосипеди BiCiMAD (в превод от испански: велосипеди на мадридската община).

Столицата с 3 млн. жители възприе много късно велосипедите, но се възползва, за да въведе иновации. През юни 2014 г. тя постави началото на обществената услуга за даване под наем на електрически велосипеди. "В това отношение тя е единствената система в света", казва Хименес.

Копенхаген, Париж или Лондон залагат от дълго време на велосипеди под наем. Но за градовете със стръмни улици Мадрид хвали екологичните предимства на електрическите велосипеди. На мадридчани бяха предложени традиционни велосипеди, но те обикновено ги оставят в най-ниските части на града и трябва непрекъснато камиони да сновят, за да ги връщат във високите

части, подчертава Хименес. Електрическите велосипеди на мадридската община изкачват с лекота склоновете, когато е задействано електрическото задвижване.

Бивша привърженичка на метрото, Марго Бониля започна да кара електрически велосипед през юли. Оттогава 28-годишната специалистка по информатика всеки ден взима електрическо колело, за да отиде на работа. "Спортуваш, не замърсяваш въздуха и се придвижваш много бързо. Само че според мен е малко скъпо", казва тя. Годишният абонамент е 25 евро, първият половин час е 50 евроцента, вторият 60 евроцента.

Освен това велосипедите на мадридската община понасят какви ли не атаки. Блъскат ги, изтръгват ги от стоянките за лично ползване, за да ги предават за вторични суровини, зарязват ги къде ли не, дори на дъното на река Мансанарес. От влизането им в употреба 470 велосипеда бяха откраднати или повредени до степен, че да не могат повече да се използват, сочат официални данни. Вандалските прояви рязко зачестиха от началото на лятната ваканция.

Градът отказва засега да обвинява чуждите туристи, съблазнени от новата услуга. А откраднатите велосипеди най-често се появяват отново, защото не могат да бъдат заредени на друго място освен в обществена зарядна станция и защото тежат 22 килограма, разказва Хименес.

По примера на електрическите велосипеди всякакъв род колелета се умножиха по улиците на града, въпреки че велоалеите са малко.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

ПРОФ. ДИАНА ГЕРГОВА:

У нас няма механизми за опазване на културното наследство

Професионалните кръгове са изместени от административни и политически решения, а един човек, който не участва в проучването на обектите, изземва компетенциите на всички специалисти и се превръща в посредник между тях и парите за изследванията им, казва известната археоложка

Снимка АВТОРКАТА

ДИАНА ГЕРГОВА е един от водещите наши учени в областта на тракийската археология. Дългогодишен проучвател в Националния археологически институт с музей при БАН, където е била ръководител на секция и научен секретар. Професор по археология в Държавния университет в Жешув, Полша. Гост професор в Япония. В момента работи в Института по балканистика с Център по тракология в БАН.

Интервю на Велиана ХРИСТОВА

□ *Проф. Гергова, вие сте сред съорганизаторите на движението "Форум културно наследство", в което участват над 40 институции, както и археолози, архитекти, историци, обществеици. Движението се бори срещу чалгизирането на културно-историческото ни наследство. От какво трябва да се опазва то?*

- В това движение се обединиха много неправителствени организации, университетски структури, цели университети като НБУ и УАСГ, научни институти, професионални организации на археолози, архитекти, реставратори, отделни личности. В движението има представители на много различни дисциплини, свързани с опазването на наследството и с развитието на туризма, тъй като под претекст, че се развива културен туризъм, нашето наследство се чалгизира и се използва всъщност за прибиране на огромни европейски и национални средства. Т.е. движението се бори за запазване на автентичността на нашето наследство, защото само тогава то има своята висока стойност.

Доста по-рано с фондация "Кредо Бонум" създадохме сайт - SOS старините.бг, чиято цел е да се показват драстичните случаи на лошо състояние и унищожаване на паметници, както и да се получават сигнали от гражданите. В същото време друго движение се бореше за запазване на автентичността на крепостта на "Яйлата и водеше многобройни преписки с абсолютно сериозни мотиви, но за съжаление те нямаха никакви последици. Това показа един изключително тревожен факт - че в България няма механизми, които да контролират и да овладяват процесите на унищожаване на наследството. По-мощни са силите, свързани с "усвояването" на средства. Затова създадохме движението "Форум културно наследство", което да се опита да наложи коректив на правителството и управляващите, за да бъдат спазвани общоприети професионални норми, да има прозрачност при взимането на решения за съдбата на всеки от големите и значими български паметници.

□ *Движението нашумя като че ли след историята с "чудотворната" вода в Плиска. Преди това имаше мощи и "вампир" от ритуал, всъщност добре познат от много средновековни некрополи по земите ни.*

- Движението се разрасна много, когато се появи едно много фрапантно съобщение за идеята да бъде възстановен дворецът на Асеневци на Трапезица. Това беше един предел. Когато обсъждахме в галерия "Кредо бонум" през миналата година причините за незавидното състояние на археологическите паметници от различните епохи, участваха много специалисти. Ние се опитвахме да си отговорим защо най-стойностните паметници се рушат, докато в други, не така стойностни, се наливат много милиони за разграбване. Опитът пък знакови обекти от българската история да бъдат подложени на този тип унищожение преля чашата. Виждаше се, че общественото недоволство и протестът на професионалните кръгове растат поради реалните резултати от тази политика. В историята с двореца на Асеневци имаше недопустими моменти, което ускори обединяването и на обществени, и на професионални кръгове за противодействие. За сетен път се изправихме пред ситуацията, без да знаем и без да имаме данни как е изглеждал дворецът, изведнъж да се взима абсолютно непрофесионално решение, чисто политическо и медийно, този дворец да бъде възстановен. Второто нещо, което пролича и сега със скандала със "светената" вода в Плиска, е, че едно лице и една институция, които нямат директно участие чрез свои екипи в археологическото изследване на обектите, нямат и по закон никакви правомощия, изведнъж изземват компетенциите на всички институти и получават финансирането, което ги превръща в посредници между държавните пари и истинските екипи, естествено срещу процент... Това е обида за специалистите и естествено поражда огромно недоволство.

Трето - беше обявено, че огромни средства от бюджета по решение на МС ще бъдат дадени за едни проекти, които бяха на идейно ниво, т.е. с много приблизителна стойност. Всичко това разкри основните проблеми и противоречия в съвременната политика у нас по отношение на нашето културно наследство. Оказа се, че всички професионални кръгове и институции са изхвърлени и изместени от чисто административни решения, с намесата на едно лице - директора на НИМ, който сам не участва в процесите на изследване, но присъства навсякъде, където има стойностни паметници, знакови за българската история, проучени от професионални екипи.

□ *Божидар Димитров не е съвсем изолиран случай, Николай Овчаров например също е навсякъде, от всяко копче прави сензации, пече яйца "на траките" на Перперек, напълно произволно наречен от него Перперикон и пр. Там отидоха поредните 220 хил. лв. тази година. Това започва да става явление в България.*

- В това явление никога няма много играчи. Защото става дума за създаване на имидж на определени хора, които след това да бъдат идеолози на определена политика, да оправдават наливането в отделни обекти на огромни суми, които безспорно след това се преразпределят. Не може на един стойностен археологически обект да се работи с 5-10 хил. лв., а в други да се наливат милиони. С тези пари Овчаров така или иначе обезобрази този иначе впечатляващ обект. В тези случаи имаме взаимовръзка между това къде отиват парите и тяхното медийно и идеологическо оправдание, зад което не могат да стоят много хора. Ако има много хора в този процес, това би означавало демократизиране, а не монополизиране, каквото имаме в момента.

□ *Сред населението обаче хващат дикиш тези неща - цяла България говореше за вампирите и за някакви измислени мощи, но не съм чула някой да споменава например за стойностен, прекрасно проучен и прекрасно експониран паметник, какъвто е некрополът под "Св. София".*

- Това е големият проблем. Говорила съм и със западни журналисти, които казват, че по принцип читателят търси сензацията и затова тя е закон в живота на медиите. При нас очевидно самите медии са много манипулирани, те доразгръщат чалгата, вместо да запазят своята роля за поднасяне не само на обективна информация, но и на едни цивилизационни идеи. Всъщност, повечето медии се превърнаха в глашатай на псевдосензации, зад които няма никаква достоверност. Така се манипулира общественото мнение и стават недостъпни диалогът, анализът, професионалното мнение. Непрекъснато се занижава равнището на обществения дебат и той съзнателно се измества от истинските проблеми за това как трябва да опазваме нашето наследство, какво е значението на нашите паметници, кои са стойностните неща, какво трябва да става с тях оттук нататък, как се прави културен туризъм. За да правим културен туризъм, трябва да имаме високопрофесионален и индивидуален подход към всеки конкретен паметник. Всеки паметник трябва да има своя проект, да има обсъждане на този проект, да се контролира реализацията му така, че той действително да блести с финеса на изпълнението и със стойността си. Вместо това цялата дискусия се измества към обидни коментари и злепоставяне на отделни специалисти или на цели гилдии и организации, като например българския Национален комитет на ИКОМОС, който е една организация с професионален престиж. Измества се вниманието от сериозната дискусия, която в момента става много важна, тъй като предстои появата на сериозни суми за наследството и въпросът е къде ще бъдат вкарани те - дали за опазването или за разрушаването му. А медиите продължават да се надпреварват в коментари и интервюта на две лица за небивалици, което смятам за недопустимо за нивото на самите медии.

□ *То е въпрос на образованост и на журналистите. Но помня, че когато се приемаше Законът за културното наследство, всички много се радвахме, че най-сетне се въведе изискване археологът, проучващ обекта, задължително да участва с архитекта в екипа за социализирането му, както е в цял свят. Какво стана, че това не се спазва?*

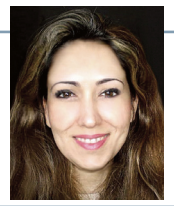
- Това беше едно от малкото положителни неща в този закон, който всъщност ни доведе всичките тези бели. Защото той заложи като основен принцип решаващата роля на администрацията, на практика на некомпетентните, в системата на проучване и опазване на наследството, в решенията за тези проекти за много пари. Всъщност, принципът археологът да участва в екипа донякъде се спазва. Но имаме колеги, които просто са изхвърлени от екипа, ако не са съгласни с решението примерно на общината. Други колеги просто ги заменят с някакъв друг археолог. Има и случаи на много удачни проекти, ако симбиозата за сътрудничество между архитекта и археолога е добра. Няма човек, който по-добре да познава паметника от археолога, който го е проучил. Но колкото и да е добър един проект, в академичните среди сме свикнали винаги да има обсъждане, винаги да има критика, за да няма некачествен резултат. Впрочем, археологът също може да бъде податлив - на идеите на архитекта, на натиска на общината, на МК и пр. Но дори всичко да е наред, преди един проект да излезе, той трябва да бъде обсъждан първо в професионалните кръгове. Нашият закон изобщо не предвижда каквото и да било професионално обсъждане на тези проекти за милиони.

На стр. 13

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Спящи красавици

Тука има, тука нема картел. Поредните мерки срещу явни за управленците нарушения за приличаха на словесен битпазар с предизборни кьорфишеци. Схемата е позната - нередност, която действа с години пред очите на всички, без никой да "забележи", изведнъж разбунва духовете, активира контролни органи, събужда управленския гняв и след шумно медийно говорене, закани и всевъзможни проверки се оказва, че нарушения няма. Ако има, те са символични. И наказани обикновено няма. Ако има, обикновено не са големите играчи. Те винаги са изрядни. За задоволяване на обществения глад за справедливост на "разгневената тълпа" се хвърлят дребни участници по веригата. Междувременно всички експерти са се изказали гръмко, посочили са проблема, потенциалните нарушители, схемите и последствията. Но достатъчно доказателства, които да подкрепят очевадни факти, не се намират. Управленците от своя страна са се изредили с патос на революционери да заявят какво трябва да се направи. Интересно от кого - от ЕС или от марсианците?

Държавата е подходила толерантно към петролния и газовия бизнес, заяви преди дни Бойко Борисов. А кой представлява държавата? От два месеца ДАНС наблюдавала бензиностанциите и "държавата е много за бой заради неглижирането на проблема", закани се премиерът. А ние пак питаме - кой представлява държавата, за да знаем кой трябва да бъде бит? Според него никой не е контролирал бензиностанциите, включително "големите" и модерни петролни колонки. Пак питаме: кой не си е свършил работата? Нека има посочени и санкционирани, но така, че втори път подобно своеволие да няма. Ако само говорим, историята за приличва на сериал от онези за изглаждане на мозъчните гънки.

След грандиозните закани и спешни проверки от проверени 11 хил. измервателни уреди манипулирани се оказват... едва 87. Само 1% от всички уреди. И очаквано те са при малките бензиностанции.

Колко от мерките, заявени от управляващите, които "трябва" да се предприемат, ще бъдат реализрани и отчетени? Шефът на митниците Ваньо Танов да не се прави на спящата красавица, която сега се е събудила. Цената на бензините, излизащи от рафинерията, е 0,92 лв. за литър, а след облагане - 1,80 лв./л, заяви той. При положение, че по бензиностанциите плащаме с 45 ст. отгоре, това било явен картел. Фискалните устройства не предават информация към НАП, укриват се данъци, а бензинът масово е с примеси, предупреди още Танов. Сега ли станаха известни тези неща на г-н Танов, който е шеф на митниците от години? Или реши точно сега да ги сподели? Дали ще има адекватни санкции поне за установените нарушения? Или държавата ще продължи да бъде спяща красавица? Ако наистина искате да видите разкриване на картел и залавяне на големи играчи, гледайте филми. В нашата реалност това не се случва, поне засега.

Тарикатски номера

СВЕТЛА ВАСИЛЕВА

Ако има състезание за най-злощастно същество на съвремието, нищо чудно българският потребител да заеме някое от призовите места. Понеже кой ли не издевателства върху него - мобилни оператори, банки, дружества, предоставящи комунални, транспортни, здравни, застрахователни и всякакви други услуги. "Клиентът винаги е прав", "Клиентите са ни важни" и прочие рекламни послания са въодушевяващи, но ентусиазмът свършва там, където са условията, изписани с дребен шрифт, и безбройните клаузи в договорите на монополистите, извършващи услуги по силата на Общи условия. Такива като топлофикационните, водоснабдителните и електроснабдителните компании например. Многократно всякакви организации се произнасяха, че договорите изобилстват от неравноправни клаузи. Грамада от жалби на потребители има до компетентните институции - комисии, инспекции, агенции, и... всуе! Тарикатските номера на компаниите са неизчерпаеми.

Върховният касационен съд (ВКС) обяви вчера за незаконно искането на "ЧЕЗ Разпределение България" абонатите му да плащат сметки, които се оспорват с писмена жалба. Същото е и решението на съда за начисляване на киловати в сметката при недоказано твърдение на дружеството за кражба на ток чрез манипулиране на електромера. Преди години електроразпределителните предприятия (ЕРП) се самопоставиха пред скоби на общия принцип в правото. Според него при подадено възражение се спори за две неща - за основанието на вземането и за размера му. Ето защо докато по съдебен ред не бъде установено съществуването на задължението, ЕРП не би следвало да получават каквото и да било плащане. Обратното означава, че абонатът признава, иска или не, съществуването на вземането и като основание, и като размер, макар нищо да не е доказано. И плаща ли, плаща. Пък после, ако се установи, че е прав, надвнесената сума му се връща. Някой ден. От ЧЕЗ побързаха да заявят, че точно тази клауза не се прилагала вече две години. Дали? Ако това е вярно, къде е съобщението до потребителите, че ЧЕЗ едностранно се отказва от тази практика? Такова няма. Клаузата стои в Общите условия, а те са със силата на договор. По закон.

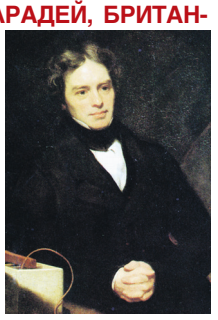
Преди две седмици пак ВКС отмени клаузи от Общите условия на ЕВН, сред които и такса включване, която дружеството налага на абонати, на които е прекъснало тока заради неплатени сметки. Енергийната компания ловко се измъкна, заявявайки, че таксата остава, понеже решението на съда е за снабдителното й дружество, а не за разпределителното, където тя предвидливо е дублирана. Тарикатлъците на монополистите нямат край. Само дето наивниците свършиха.

Датата 25

1744 - РАЖДА СЕ ЙОХАН ГОТФРИД ФОН ХЕРДЕР, НЕМСКИ ФИЛОСОФ (УМИРА 1803 Г.). Наричан е "бащата на културния национализъм". На негово име през 1963 г. е учредена Хердерова награда, която се присъжда всяка година (до 2006 г.) на 7 европейски научни и културни дейци за поддържане и насърчаване на културните отношения с народите от Източна и Югоизточна Европа и за запазване и умножаване на европейското културно наследство. Носители на тази награда са редица изтъкнати дейци от България, сред които Панчо Владигеров, Атанас Далчев, Вера Мутафчиева и др.

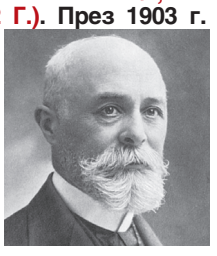
1867 - УМИРА МАЙКЪЛ ФАРАДЕЙ, БРИТАНСКИ ФИЗИК (Р. 1791 Г.). Известен предимно с откритията и приноса си в областта на електромагнетизма и електрохимията. Изучава магнитното поле около проводник, по който тече прав ток, и формулира понятието електромагнитно поле във физиката. Открива електромагнитната индукция. Изобретява първия, макар и примитивен, електромотор. На негово име е наречена единицата за електрически капацитет. Алберт Айнщайн е имал снимка на Фарадей на стената заедно с портрети на Исак Нютон и Джеймс Максуел.

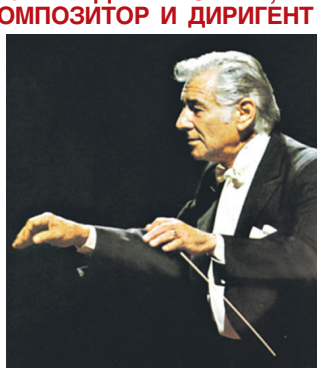
1875 - ОСЪЩЕСТВЕНО Е ПЪРВОТО ПРЕПЛУВАНЕ НА ЛАМАНША. Това прави британецът Матю Уеб - за 21 часа и 45 минути. На 24 август 2007 г. българинът Петър Стойчев (на снимката) поставя световен рекорд за преплуване на пролива. Стойчев тръгва в 12 ч. българско време от "Шекспир Бийч" в Дувър в посока към френския бряг Кап Брюне. Той е първият човек, преплувал пролива за време под 7 часа (6:57.50). С това подобрява предишния рекорд - 7:03.50 ч., поставен през 2005 г. от Кристоф Вандрач (Германия). През 2012 г. австралиецът Трент Гримси слезе с 2,50 мин. под върховото постижение на българина.

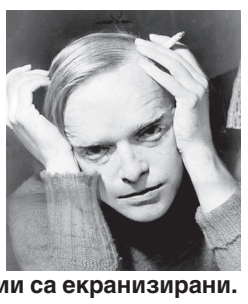
1908 - УМИРА АНТОАН АНРИ БЕКЕРЕЛ, ФРЕНСКИ ФИЗИК (Р. 1852 Г.). През 1903 г. получава половината от Нобеловата награда за физика "за изключителните му заслуги за откриването на естествената радиоактивност". Другата половина от наградата получават Мария Кюри и Пиер Кюри за изучаването на естествената радиоактивност.

1918 - РАЖДА СЕ ЛЕНАРД БЪРНСТЕЙН, АМЕРИКАНСКИ КОМПОЗИТОР И ДИРИГЕНТ (УМИРА 1990 Г.). През 1961 г. пише мюзикъла "Уестсайдска история". Покъсно творбата е филмирана и печели 10 награди "Оскар". Мюзикълът е базиран на класическия сюжет по историята на Ромео и Жулиета, но действието е пренесено в средата на XX в. в Ню Йорк.

1984 - УМИРА ТРУМАН КАПОТИ, АМЕРИКАНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1924 Г.). Започва да пише на 8 години, а на 17 вече е автор на известното американско сп. "Ню Йоркър". Световноизвестен е с романите си "Хладнокръвно" (1966) и "Закуска в Тифани" (1958). Много от неговите романи, пиеси и истории са екранизирани.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Йерусалим стана столица на знанието

Студенти от целия свят и 15 нобелисти участваха в Международната изследователска конференция WSCI

В съвременния свят науката е по-важна от политиката, заяви бившият израелски президент Шимон Перес при откриването на Световната научна конференция-Израел (WSCI), която се състоя миналата седмица в Йерусалим. В това уникално научно събитие участваха 400 студенти от 70 страни и 15 нобелисти, сред които Аарон Чехановер (Нобел по химия, 2004), Стивън Чу (Нобел по физика, 1997), Ричард Робъртс (Нобел по физиология и медицина, 1993), акад. Жорес Алфьоров (Нобел по физика, 2000), ректор на Санкт Петербургския академичен университет. Нашата основна цел е да съберем заедно интересуващите се от наука млади хора и най-големите световни учени, за да направят заедно колкото може повече за човечеството, заяви при откриването нобеловият лауреат Роджър Корнберг.

В конференцията WSCI основни "герои" бяха студентите. В течение на пет дни те работиха заедно върху научни проекти, които в бъдеще могат да променят живота ни и да донесат нови Нобелови награди.

Нобелистите

Научните занимания бяха основно в областта на регенеративната медицина, физиката на нискотемпературната плазма, нанотехнологиите и други перспективни направления, над които се работи активно във всички страни. Една от основните цели на съвременната наука е да се разбере как работи човешкият организъм - но с помощта не само на биологията, а и на физиката, химията и математиката.

Форумът бе организиран с помощта на т.нар. Азиатски научни лагери и от Нобеловата конференция по наука и технологии и бе инициран от нобелиста проф. Роджър Корнбърг, съвместно с израелските министерства на външните работи и на науката и с Еврейския университет в Йерусалим. Нобелистите планират подобни конференции да се провеждат всяка година в различни страни. По думите на Жорес Алферов възможно е следващата конференция през август догодина да се състои в Санкт Петербург, Русия.

Земята има естествен вътрешен реактор

С помощта на наутринов детектор геофизици получиха нови доказателства, че процеси на радиоактивен разпад подгряват Земята отвътре.

Радиусът на планетата ни е около 6000 км и учените нямат кой знае колко начини да проникнат навътре до сърцевината ѝ. Засега науката знае, че в центъра на Земята има твърдо ядро с радиус около 1200 км, обгърнато в слой от течно вещество с дебелина 2300 км. Температурата в центъра на Земята стига до над 5000 градуса, а към повърхността тя намалява, като остава сравнително висока в местата с литосферни разломи. Земята получава по-голямата част от топлинната си енергия от Слънцето и много по-незначителна част - от дълбините на планетата. Тази енергия обаче е около 40 теравата, което е около две хиляди пъти повече от мощността на най-голямата ВЕЦ в света. Затова интересът към геотермалната енергетика е голям. Основната хипотеза е, че източник на вътрешната топлина на Земята вероятно е естествен атомен реактор, който "работи" с уран-238, торий-232 и калий-40. Техният период на полуразпад е сравним с възрастта на планетата.

Ако това е така, съществуването на подобен "реактор" може да бъде установено по потока неутрино, който се получава при радиоактивния разпад. Трябва обаче да има с какво да бъде измерен този поток, който за разлика от другите лъчения, минава през всякакви препятствия, защото неутриното на практика не взаимодейства с веществото. През нас всяка секунда преминава огромно количество неутрино, което е безвредно за организма ни. Физиците "улавят" неутриното с все по-мощни детектори, които се поставят на голяма дълбочина под вода или в скалите, за да се избегнат фоновите смущения.

За пръв път геонеутрино бе регистрирано с такъв детектор през 2005 г. от концерна KamLAND в Япония. След това - от консорциума Borexino, разположен в планината Гран Сасо в Италия и създаден с участието на руски учени от Курчатовския институт, Обединения ядрен институт в Дубна, Петербургския институт за ядрена физика и ядрения институт при Московския университет. Получената информация тази година позволи на учените да отделят сигнала от ядрения разпад, идващ от дълбините на Земята. Точната мощност на природния реактор предстои да бъде уточнена с помощта на нови наутринни детектори SNO+ или LENA, които са в строеж.

Намериха стволови клетки в черния дроб

Клетките на нашия организъм се износват с годините и умират, но в много органи съществуват т.нар. стволови клетки, които запазват способността си да се делят и да изпълняват определени функции. За науката е известно, че клетките на черния дроб се обновяват постоянно, но досега не се знаеше как става това, тъй като в този орган стволови клетки не бяха открити. Учени от Медицинския институт "Харвард Хюз" обаче откриха такива клетки, както съобщава сп. "Нейчър". Експерименти с мишки са показали, че в черния дроб има участък, състоящ се от стволови клетки. Някои от тях се отделят от него и се делят, а дъщерните клетки изработват същите свойства като зрелите. Останалите стволови клетки остават в "депото" като резерв за следващо обновяване.

По материали от чуждестранните медии

Страница на Велиана Христова

У нас няма механизми за...

От стр. 11

Ако на Запад погледнете големите паметници - в Помпей, в Рим, където и да е, ще видите, че ръководител на проекта е винаги или археологът, или архитектът. В повечето случаи при нас ръководители на проекти са общински служители. Дори когато начело е археолог, трябва да има преценка до каква степен той има възможности да се справи с мощната машина от финансови договорености, които със сигурност могат да стават зад гърба му и той да бъде въведен във вихъра на танца. Ако в България не се промени основният принцип, че за да стигне един проект до кандидатстване за европейско финансиране, трябва да е предварително обсъден професионално и след това поставен на обществено обсъждане, ще си останем в сегашната тъжна позиция.

☐ *В НС са внесени два проекта за промени в закона, които дават още повече права на администрацията, на общините и кметовете, които не са специалисти, а ще доминират още повече над професионалистите.*

- Според мен проблемът е свързан точно с това - привидно законно да продължи именно тази безобразна и скандална практика на унищожаване на наследството чрез реализиране на проекти за реконструкции за милиони. От една страна, никой не желае да носи отговорност и тези идеи за промени в закона позволяват абсолютна безотговорност, но законово оправдана. Първо, не може да се предвижда, че във всяка община трима току-що назначени специалисти, само защото имат диплома за реставратор или архитект, ще бъдат компетентни да определят стойността на проект примерно за национален или световен паметник, ако те досега изобщо не са работили в тази сфера. Освен това те ще бъдат зависими от местната администрация и едва ли някой ще си позволи да се противопостави на своя работодател, какъвто ще е кметът. Още по-недопустим е опитът да се въведе принципът на мълчаливото съгласие за облекчаване на бизнеса, когато става дума за регистриране и строителство. Не може законът, от една страна, да предвижда толкова много общински структури, които ще бъдат некомпетентни, и в същото време да ги освобождава дори от задължението да си дадат становището. Защото, ако в определен срок те не го дадат, се приема принципът на мълчаливото съгласие.

☐ *Това си е жива корупция!*

- Абсолютно. Той просто ще си замълчи и няма да носи и отговорност. Принцип на мълчаливото съгласие може да съществува само там, където е сигурно, че той не допуска корупционни схеми. А в тази битка за пари да се въведат въпросните два принципа означава окончателно унищожаване на професионализма и замяната му с чисто административни параграфи и своеволия. Кметовете могат да правят каквото си искат, но няма никакъв контрол върху това какво те правят всъщност. Това е една изключително тревожна тенденция и аз се надявам, че няма да се стигне дори до обсъждане на тези предложени промени, защото те твърде видимо служат на интереси и излагат своите вносители. Те крият риск всичко да се превърне в следващия неконтролируем хаос, в който да могат да се перат много пари. В България не се работи в перспектива, а просто на минутата едни пари трябва да бъдат преразпределени. Според мен управлението на големите археологически обекти би трябвало да мине към професионални групи от специалисти, които са работили по проучването, на мениджъри, на финансисти. Така че опазването на наследството да се превърне в дейност, в която действа един професионален механизъм - от проучването до рекламата и рефинансирането на обектите. Всъщност, в момента всичките ни големи обекти от консервацията през рекламата и до поддръжката винаги се използват единствено за източване на средства.

☐ *Говорим за цивилизован културен туризъм в държава с нецивилизовано население, в което десетки, ако не и стотици хора иманярстват, унищожават паметници, други безнаказано бетонират подове на джамии, трети превръщат културното наследство в бизнес и пр. В такава държава изходът не е ли във въвеждането на драстични наказания за унищожаване на културното наследство, което е безвъзвратно?*

- Преди време в един сайт - "Херетидж фор пийс", се появи материал за строителството на "Яйлата", което за щастие вече е спряно, но това, което България прави със своето културно и природно наследство, се сравнява с това, което прави Ислямската държава например в Сирия - ако там една чужда идеология унищожава едно чуждо наследство, тук ние сами доброволно унищожаваме своето наследство и своята история. Ако ние не създадем законови механизми, в които процедурите да са прости, ясни, ефективни и под контрол, но в ръцете на професионалисти, каквито и наказания да слагаме, те няма да помогнат. Голямата част от тази действителност е породена от изключително непремисления закон, в който няма последици, няма алтернативи, няма контрол. Иманярството се развива и процъфтява, именно защото всичко е оставено в ръцете на администрацията, а не в ръцете на професионалистите. Ако има активна професионална дейност, тогава със сигурност иманярските набези могат да бъдат намалени. Би трябвало да се въведат много крути наказания по бързата процедура. Ако нямаме воля да опростим законодателството, да премахнем пречките пред професионалистите и в същото време да бъдат контролирани от своите колеги като качество и краен резултат, по административен начин едва ли нещо ще се промени.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Как София натрупа 2 млрд. лв. дълг?

Само две столични общински търговски дружества са с публикувани финансови отчети за 2014 г., Фандъкова мълчи за парите

Светла ВАСИЛЕВА

Близо 2 милиарда са дълговете на Столичната община, което надхвърля с една пета бюджета на София за 2015 г. Това обяви преди седмица финансовият експерт на ПП "Зелените" Владислав Панев. Кметът Йорданка Фандъкова не коментира по никакъв начин. Дали защото за нея 2 милиарда лева са нищо пари, при положение, че от 2010 г. насам бюджетът на София е над милиард, а тази година е с рекордна стойност от 1,5 млрд. лв. Или защото е улисана да омайва предизборно софиянци с красиви приказки за величествени ремонти, строежи на инфраструктури и детски градини, подмяна на тротоарни плочки и вълшебства всякакви, които аха-аха ще ги сполетят. Или пък защото загуби дар слово след невинния летен дъжд, паднал миналата седмица, който превърна булевард "Цариградско шосе" в Цариградско море, и не само него. А може би защото е ангажирана с процедурата за патентоване на иновацията

„ремонт на ремонта"

Претенция да носят този етикет имат немалко строежи в София, за които се грижи общината. Току-що построени или реновирани, те вече "плачат" за ремонт. Я покритието няма да издържи и водата ще плисне на пероните в метрото на новооткрити станции, я в току-що положен асфалт ще зейнат лунни кратери, я капаци на ревизионни шахти за подземна инфраструктура ще се "разтанцуват".

Столичният кмет удобно забрави, че през 2009 г. подписа обществен договор за открито управление, както и че се вече да спазва принципите на "прозрачността, откритостта, зачитането на закона". "Резултати се постигат само с истинска работа, строг контрол над всеки похарчен лев, без компромиси към нарушенията, открито и прозрачно управление" - това пък е от нейно изказване през 2011 г., все преди местни избори, когато публичното пространство прелива от обещания, клетви и добри намерения. След вота маските падат, а

обещанията се забравят

През последните три години (2012-2014) Столичната община е получавала средно по около 395 заявления за достъп до обществена информация. Пълен достъп е бил разрешен едва на 43%, частичен на 5%, отказ са получили 10%. С 33% от подадените заявления не е ясно какво се е случило. Те сякаш потъват в мъглата, която не оставя много шансове на прозрачността. Припомняме, че в посочения период две заявления на ДУМА до Столичната община с искане на достъп до обществена информация трябваше да минат през съдебни процедури и да стигнат чак до Върховния административен съд. Всички съдебни решения бяха в наша полза, но едва след влизане в сила на решението на последната инстанция вестникът получи достъп (макар и не в обема, който беше заявен) до търсените данни. И информира читателите си за случващото се в дома за деца "Асен Златаров" в кв. "Надежда" и за управлението и разпореждането с общинска собственост в трафопост в кв. "Младост". На фона на данните от държавна финансова инспекция правят планови проверки и проверки по сигнали, но обикновено те не засягат текущия период, а и резултатите от тях стават публични много след настъпването на събитието. Всичко това работи единствено в посока различна от публичността и

поощрява порочни практики

Търговските дружества със 100% общинско участие нямат вменен ангажимент да публикуват финансови отчети на всяко тримесечие, както са длъжни да правят това държавните компании. Те дори не са задължени да публикуват на интернет страниците си такива отчети. Не го и правят. Макар наличието на подобна информация да поражда доверие и да демонстрира откритост в управлението, общинските фирми, подобно на общинската администрация, предпочитат да си останат пазачи на тайни и да черпят права и облаги от тази позиция. Това положение няма как да е приемливо за столичани, понеже точно тези дружества имат стратегическо значение за града и техен евентуален фалит ще лиши гражданите от ключови услуги - здравни, електротранспортни, автотранспортни и доставка на топлинна енергия, от една страна. От друга, финансовите проблеми на тези компании не могат да останат затворени и изолирани само в рамките на дружествата. Техен принципал е Столичната община, и за да не се стигне до

колапс във функционирането

на транспортната, здравната или комуналната система, се налага общината да "спасява" една или друга своя закъсала компания, преразпределяйки бюджета си.

Мониторинг на интернет страниците на 18 търговски дружества със 100% общинско участие сочи, че едва три от тях публикуват финансови отчети. "Топлофикация-София", която се намира в най-тежко финансово състояние, е с последен отчет за 2013 г. на страницата си. Дружеството се появи и в списъка с признати кредитори на КТБ, публикуван миналата седмица, с внушителната сума от 90 243 658 лв. Другите две общински фирми с депозити в КТБ са "Пазари Юг" със 742 923 лв. и "Софийски имоти" със 78 930 лв. По мнението на експерти, тези пари едва ли ще бъдат върнати на

отчетите за достъпа до обществена информация, които показват неглижиране на обещанията за откритост,

мълчанието на кмета Фандъкова за дълга от 2 млрд. лв.

изглежда съвсем в стила на работа на общината.

Според информацията, оповестена от експерта Владислав Панев, задълженията са за сметка на търговските компании, които са общинска собственост, и възлизат на 1,2 млрд. лв. С добавения към тях дълг на общината, който е почти 700 млн. лв., сумата става близо 2 млрд. лв. Проблемът е, че всичко това не подлежи на никакъв текущ граждански контрол. На страницата на Министерството на финансите има финансови показатели на общините, сред които - и размер на дълга. Последната достъпна справка обаче е с данни към 30.09.2013 г. Интернет порталът на Националното сдружение на общините не поддържа никаква база с данни за финансовото състояние на членовете си. Сметната палата и Агенцията за вложителите, а ако се случи, то ще е след години и в силно редуцирани обеми. Прогнозите към момента са за около 20% от стойността на депозитите. Това влошава още повече ситуацията с топлофикационното дружество, което приключи 2014 г. с 57,6 млн. лв. загуба. Натрупаните от него задължения към "Булгаргаз" и "Булгартрансгаз" към средата на годината са

в размер на 694 млн. лв.

по данни на министъра на енергетиката, оповестени в парламента. Макар между 2009 и 2015 г. да има множество сделки за прехвърляне на част от дълговете на столичната "Топлофикация" към Българския енергиен холдинг (БЕХ) и "Булгаргаз", и макар Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) да разрешава изкупуването на произведената от топлофикацията електроенергия по смущаващо завишени цени, според експерти финансовото положение на дружеството остава критично. Множеството срещи и работни групи между държавата и общинските чиновници така и не намериха трайно решение на проблемите му.

От отчета на "Столичен електротранспорт" ЕАД за 2014 г. става ясно, че и това общинско дружество е с дългове. То приключва годината със

загуба в размер на 4,3 млн. лв.

Има изтеглен заем от Европейската банка за възстановяване и развитие - за тролейбуси и рехабилитация на електротранспортната инфраструктура, който към 31.12.2014 г. е 22,8 млн. лв. Отделно от това, според показаното в отчета "Столичен електротранспорт" има търговски задължения, възлизащи на 27,3 млн. лв., и данъчни за близо 1 млн. лв. Към него са отправени 23 съдебни иска за 522 000 лв., от които 179 000 лв. са от граждани. Дружеството не е проверявано от Националната агенция по приходите от 2008 г. Тогава са правени последните ревизии за ДДС и корпоративен данък.

През юни тази година Столичният общински съвет разреши тегленето на заем на "Център за градска мобилност", за да покрие просрочени задължения към общински и частни транспортни оператори, натрупани през годините.

Заемът е за 81 млн. лв.

Кредиторът е Българската банка за развитие. По същото време излязоха данни и за общинските здравни заведения - общо 43, от които 12 болници, 29 медицински и диагностично-консултативни центрове. Общата им задлъжнялост е около 9 млн. лв.

Темата за дълговете е от чувствителните и не присъства в публичното говорене на кмета на столицата. По-опасното е, че не подлежи и на граждански контрол, който може да бъде коректив и да ограничи финансовата вакханалия на общински чиновници и некадърни менажери. Всичко това щеше да е възможно, ако предизборните обещания бяха превърнати в действия. В този мандат това не се случи. Става ли въпрос за пари, още повече за милиарди левове, прозрачността е немислима.

Това ли искаме и за следващия?

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Къде куца дипломацията

България се нуждае от последователна и балансирана външна политика, основаваща се на националните ни интереси

Франц СПАСОВ

Живеем в бързо променящ се свят, който от еднополярен постепенно се превърна в многополярен. Навлиза се и в нова студена война на глобално ниво. Увеличава се тежестта на глобалните проблеми, стоящи пред човечеството. Увеличават се противоречията между отделни държави, горят и тлеят локални и регионални военни конфликти, от които страдат десетки милиони мирни хора. Успоредно продължават и дългосрочни интеграционни процеси, появяват се нови икономически и политически организации между групи държави, които се нареждат между големите играчи на световната сцена. Продължават и се задълбочават икономическите и финансовите кризи в отделни страни, в т.ч. членуващи в ЕС и други подобни съюзи, които подкопават техните основи. Бързо расте и се засилва кира се неговото партньорство с Русия при растящите му вътрешно кризисни проблеми и мигрантския натиск? Има ли държави в ЕС, които не страдат от неправомерно наложените, по инициатива и под натиска на САЩ, санкции срещу Русия, превърнали се в контрапродуктивни стъпки, от които България е сред най-потърпевшите? Няма ли тук стремеж за едновременно отслабване както на европейския партньор, така и на Москва?

САЩ и определени кръгове в Западна Европа налагат тезата, че съвременна Русия представлява опасност и е заплаха за Европа, което влияе негативно на общественото мнение. Под етикета "евроатлантически ценности" постепенно на континента се разместват и размиват традиционните европейски ценности. Трябва ли да се припомня, че под знамето на Съединените щати НАТО се доближи до Източна Европа, като бомбардира Белград в мирно време (1999 г.).

На фона на всички тези факти България се нуждае от многопосочна, балансирана външна политика, която гъвкаво и прагматично да следва и отстоява националните интереси, без да променя участието ни в общността и алианса. Тези дни Русия в лицето на президента Путин потвърди желание да развива отношенията си с България "по всички направления", въпреки членството на страната в НАТО. Този важен знак е покана за подновяване на двустранните отношения в дух на взаимен интерес, в посока на традиционните близки духовни културни и исторически връзки между двата народа. Показателно е, че 80% от българите са за близки

активни отношения с Русия

и са недоволни от настоящото им състояние и застой.

Новият знак на руската държава изисква подобаваща реакция и предполага съответни реални стъпки от наша страна. Времето не чака. Необходими са стъпки за пълноценно използване на откриващите се възможности и наличния потенциал за развитие на многопланово сътрудничество, което се нуждае от нови идеи, импулси и по-голяма последователност. Обхващащо нови сектори и ниши в сферата на икономиката, инвестициите, знанието, високите технологии и културата, при най-активно участие на бизнеса от двете страни. Наред с това е много важно да се коригират някои подценени и под външно влияние шансове, в т.ч. по проекти в енергетиката като "Южен поток", за които има съответната готовност. Важно значение придобива предстоящото през октомври 15-о заседание на смесената Комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество, което ще е своеобразен показател за ефективността за нашето управление в тази посока.

Наред с голямата тежест, която придобиват отношенията с Москва за нашето успешно развитие, не по-малко значение има и за ЕС тяхното ефективно и съзидателно ориентиране. Нещо повече - с прагматична, многопосочна и балансирана външна политика (и ползотворни връзки с Русия) България би могла, базирайки се на своето кръстопътно място, да съдейства по пътя на диалога за разрешаването на някои противоречия и напрегнати ситуации на Балканите и по Черноморието.

В днешния многополюсен и неспокоен свят нашето общество очаква и изисква от държавата да провежда последователна, резултатна външна политика, която да носи напредък, благоденствие и мир на българския народ. Нещо, което е особено съществено и остро необходимо на народите не само в Европа, но и по света.

Снимка БГНЕС

мигрантският поток и натиск върху Европа, идващ предимно от Близкия изток и Африка.

Сред страните от ЕС и НАТО има такива, които отстояват правото си наред със съюзните ангажименти, да следват своя по-различна външна политика. България не е сред тях.

Ние сме сред най-послушните

дори се напъваме да сме по-католици от папата, което често е в ущърб на националните ни интереси. А това подсказва, че нещо куца във външната ни политика. Посочената многоцветна и многослойна, неприветлива картина на ситуацията в света повдига редица важни въпроси. В чий интерес днес, на фона на засилващия се ислямистки екстремизъм, действията на "Ислямска държава", "Ал Кайда" и пр., в християнския свят се ширят и изострят различията и противопоставянето, отслабва се ЕС, бло-

Светът е малък

Психо

Николай КОЕВ

Авторитетен роден психиатър твърди, че нашенци ги лекували с по-големи дози лекарства срещу душевни разстройства в сравнение със заболелите европейци. Просто имали тази нужда, тъй като предболестните им характеристики налагали приемането на повече лекове. Затова пък ако има изобщо утешение, то е във факта, че с американците поглъщаме еднакви количества хапове за наистина твърде неприятното страдание. Ха така, стигнахме ги най-после американците. И то изненадващо бързо за има-няма четвърт век демократичен поход в топлите води на демокрацията. А при това по други трагични показатели в голямото европейско семейство сме направо водещи, по бедност например. Пък и както е тръгнало, едва ли скоро ще ни изместят от лидерското място.

За сериозно разнебитения душевен мир на българина едва ли е необходимо да търсим научни доказателства и каквато и да е статистика. Взрете се дори в очите на хората на улицата. Тъжни и тревожни са. И повсеместно ходят с обронени глави. Не търсят социални контакти и дори странят от тях. Защото се страхуват от мошеници, които плъзнаха из страната на лов за наивници. В тотален стрес са от телефонни и какви ли не измами. Подозрителни са, когато дори добронамерено им се предложи помощ на улицата. Стискат здраво чантичките с оскъдните левчета, оглеждат се предпазливо при движението през панелните лабиринти, уплашено се озъртат при набирането на кода на сметките си в банкоматите, параноично бранят личните си данни, треперят да не станат интересни за автокрадци и апартаментната мафия, проявяват невероятна изобретателност при криенето на нотариални актове и други важни документи, мислят непрестанно за сигурността на децата си. С една дума - страхуват се от всичко в държавата на разбитите илюзии. След всичко това чудно ли е, че броят на хората с психични отклонения лавинообразно нараства и пълната нормалност е на път да се превърне в дефицит.

В търсенето на изход от засилващия се психонатиск българинът явно избира свои начини за оцеляване. Мнозина се затварят в спасителния семеен кръг и ограничават дори приятелските контакти. Други се хващат за чашата, а трети се отдават на тиха похот със сродни души и използват формално прикритието на отчаянието, за да гребнат с черпака от плътските радости на живота. Има обаче и категория, която залага всеотдайно на „общуването" с незримата част от живота, та и отвъд него. И по този начин попада в ръцете на нароилите се шамани, врачки и баячки, гадатели и контактьори. Тези нароили се избраници вещо запълниха образувалия се вакуум в съзнанието и бита на много нашенци. Поведоха ги в света на минало величие и ги отпратиха с очакване за по-добро бъдеще. Но задължително след съответния ритуал, предполагащ многократно посещение при оракулите със съответното заплащане. Сеансите са различни - за любов, изневери, кариери, здраве, но и за болести, и какво ли още не от битието на хората. Изглежда доста актуално се очертава установяването на направена магия, която естествено трябва да се развали също след скромно „дарение за сирачетата", както се казваше в един хубав български филм.

Взирам се в множеството реклами на магове в жълти и пенсионерски вестници и все мисля защо преди фаталната черта на живота ни през 89-а това истинско нашествие от странстващи лица в незримото просто липсваше. Имаше признати феномени като леля Ванга, Вера Кочовска и няколко други. А днес прелива от гадатели, различни екстрасенси и... създатели и развалячи на магии. Самопровъзгласилите се за незаменими демократи естествено ще кажат, че при комунизма (колко удобно е да се спекулира с това) всичко извън оковите на системата е било задушавано. И неизбежно ще включат дежурния виновник Държавна сигурност. Пък и може би тогава голяма част от населението в соцдържавата е било омагьосано и пак поради репресиите на ДС не е имало кой да разваля проклятията. Какъв ужас само. А сега под галещите лъчи на свободата и благосклонния поглед на държавата бизнесът с тревогите, терзанията и надеждите на хората процъфтява. Което може би е и някакъв отдушник за натрупващото се напрежение и чувството за безперспективност от същата тази държава, която засега поне не може да спечели доверието на своите поданици. Затова те го търсят другаде и поемат очевидно в грешната посока.

Започнах с проучване за количествата лекарства, приемани от страдащите психоболни у нас, в ЕС и Щатите. И наред с всичко, споделено дотук, се сетих за надписа върху арка на изхода от европейска психиатрия. Той гласи: „Лудите са навън". Какво лекарство само са тези думи за онези страдалци вътре. Пък и повод за размисъл за онези, които са навън, в един все по-болен, да не кажа луд свят.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Бум на турските медии в България

Центърът на повечето днешни издатели и медиатори е в Кърджали

Георги КУЛОВ

Медиите, излизащи на турски език в България, се възраждат. Една от предпоставките за това е позоваването на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства, която задължава държавите да дадат свобода на... "етническите" медии.

Ще припомним, че печатни издания на турски език в българската държава се появяват още след освобождението от османско иго през 1878 г. Бумът е по време на управлението на Българския земеделски народен съюз на Александър Стамболийски в периода 1919-1923 г. Тогава почти всяка значителна партия прави свое издание на турски език, за да привлече на своя страна турското население. Центърът на тези издания е бил в София. След Деветнадесетомайския преврат от 1934 г. много от изданията са закрити заради

подозрения в кемалистка пропаганда

Политиката се повтаря и по време на Втората световна война през периода 1940-1944 г.

След 9 септември 1944 г. идеята за издания на турски език е монополизирана от държавата.Излизалите в продължение на близо век вестници са твърде много, за да ги изброяваме. Повечето от тях са се опитвали да представят честно и обективно проблемите на турците в България. Темите, които са засягали, са били от изповядваната религия до запазването на културата и фолклора.

Предтеча на медиите на турски език в България в ново време е вестник "Заман", който преди три години отбеляза двадесетгодишен юбилей на българския медиен пазар. Изданието е независимо и провежда толерантна политика спрямо всички общности в страната. Излиза в столицата, но се разпространява в цялата страна. То е с най-голям тираж.

Опити за създаване на медии на турски език в Кърджали се правят след ратифицирането от България на Рамковата конвенция за защита на националните малцинства през 1999 г.

Условия за това създава фондацията „Отворено общество"

В изследване на Центъра за социални практики с председател проф. Евгени Дайнов, чийто резултати се публикуват през 2002 г., се сочи необходимостта от "етнически" медии за по-обективно отразяване на живота на малцинствените общности, включително и турската. Американски специалисти смятат, че бъдещето е в мултиетническите общества и... "етническите" медии.

Център на медиите на турски език става Кърджали. Спо-

Бившият генерален консул на Турция в Пловдив Шанер Джабеджи реже лентата на офиса на бъдещото радио "Т-хабер" в Кърджали

ред един от основоположниците на "етническия" печат в по-ново време Мюзеки Ахмед причината е в това, че Кърджали бил за турците емблематичен. Негласно се налага убеждението, че тук живеят най-голям брой представители на турския етнос на Балканите извън Турция.

Първата лястовица е "Йени хаят". Идеята е на издателя Иван Бунков. През 2005 г. издателска къща "Родопи" ООД кандидатства за финансиране на притурка на турски "Йени хаят" пред фондация "Отворено общество". Къщата получава едногодишно финансиране. Стартира самостоятелен седмичник. Издателската къща го печата до 2009 г.

През 2005 г. журналистът Нахит Догу пуска сайта Kircaali, който е изцяло на турски език. Той съществува около година. През 2006 г. започва да излиза нов седмичник "Родоплар", списван също от Нахит Догу. От него излизат 23 броя. Поради липсата на средства "Родоплар" спира да се печата. Нахит Догу се прехвърля в ИК "Родопи" и списва "Йени хаят".

На 1 май 2006 г. възниква идеята за

информационен сайт на турски език

„Кърджали хабер". Негов администратор става Мюзеки Ахмед. През 2007 г. се появява и първият вестник "Кърджали хабер". Той излиза през месец декември и е посветен на загиналата през 1984 г. Тюркян. През 2008 г. вестникът започва да се издава веднъж месечно. От 2010 г. вече е седмичник. Издава го Мюзеки Ахмед. "Кърджали хабер" е с тираж около 2000 броя, като има абонати из цялата страна. Сайтът е с над 1000 посещения. Според Мюзеки Ахмед изданието е... национално и 90 на сто от новините са национални. Излиза на два езика. Списва се от дъщеря му Себахат Ахмед и журналистката Ресмие Мюмюн. Администратор е другата дъщеря на Мюзеки Ахмед Нилгюн Ахмед. Основната цел на изданието е да подава информация на турското население в България. Новините се отразяват, без да се коментират. Има страница за литература, като се публикуват белетристика и поезия на местни автори. Има

голям интерес от изселническите организации

които изпращат новини за своите прояви.

През 2008 г. съпрузите Мехмед Алев и Емел Балъкчъ започват издаването на списание "Алев", което е двуезично. Списанието се разпространява чрез абонамент в цялата страна. През най-успешните години тиражът му е достигал до 1000 екземпляра. Ориентирано е към култура и изкуство. Предимство имат постиженията на творци от турската общност, но се публикуват и материали от автори от други етноси. От него се интересуват библиотеки, учители по турски език и читалища. Има читатели дори в Америка. Творбите се превеждат само по желание на автора.

От 2009 г. тръгва да излиза сайтът kirdjali.eu, администриран от Рафет Али. Списва го живеещият в Бурса Кямил Топчи. Материалите са на турски език. През същата 2009 г. започва списването и на сайта agans.bg. Администрира го Нахит Догу. Той първоначално е двуезичен. Схемата е 80 на сто новини за турците в България и 20 на сто - национални. Излиза изцяло на турски език и в момента. Има около 3000 посещения на ден. Подкрепяше го лидерът на "правозащитната" организация "Справедливост - България" Сезгин Мюмюн. В началото на 2013 г. той заедно с Нахит Догу започва да издава вестник Ajans.bg, от който излизат само три броя.

Преди осем месеца бе създаден сайтът "T-haber". Списва се от кърджалиеца Айдън Осман. Подкрепя се отново от Сезгин Мюмюн.

В момента се прави

опит за стартирането на радио на български и турски

език "T-radio". Двигател на проекта е Сезгин Мюмюн. Първоначално с него работеше Нахит Догу, но той се оттегли.

Мюмюн кандидатства за честоти в смесените райони на страната: Исперих, Шумен, Момчилград, Карнобат, Казанлък, Смолян. Програмната схема предвижда предаванията да се излъчват на български и турски език. Проектът получи рамо от генералното консулство на Република Турция в Пловдив. Бившият генерален консул Шенер Джебеджи дори откри офиси на бъдещото радио в Кърджали. Изселнически организации осигуриха и необходимата техника.

Характерното за всички медии на турски език в Кърджали е, че

искат да имат... национално присъствие и влияние

За това обаче се иска постоянно финансиране. Повечето от тях едва оцеляват. Мюзеки Ахмед и Емел Балакчи смятат, че българската държава трябва да създаде специален фонд, който да отпуска средства по проекти за "етнически" медии. На противоположното становище е Нахит Догу. Според него трябва да оцелеят само качествените и независими медии. Бъдещето е на сайтовете, които се издържат с по-малко пари и имат по-голямо влияние от печатните медии, смята Догу.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Очаквайте

ЛЕОНИД ЙОВЧЕВ ПОДГОТВЯ МОНОСПЕКТАКЪЛА „МАЛДОРОР”

Български триумф в Крагуевац

Хор „Добруджански звуци” от Добрич завладя публиката на международен фестивал в Сърбия

Огнян СУРДОЛОВ

Благодарен съм на съдбата, че в периода 16-21 август тази година ми даде възможност да присъствам на единадесетото издание на популярния в Европа международен хоров фестивал в старата сръбска столица Крагуевац, провеждан под егидата на Балканския хоров форум. В него взеха участие осем певчески състава от България, Гърция, Румъния, Словакия, Сърбия (3) и Турция. Със силата на своето изпълнителско майсторство всеки от тях защити достойно хоровите традиции на своите страни.

България беше представена от смесения хор “Добруджански звуци” от Добрич с диригентка Елвира Пастърмаджиева. Участието във фестивала изискваше подборът на репертоара да бъде подчинен на предварително обявена тема. Темата, избрана от добруджанците - “Хоровото творчество на народите, населяващи Балканския полуостров”, разкриваше пред състава големи възможности за впечатляваща реализация. Сега, когато всичко е приключило и всевластните емоции са овладени, спокойно може да се каже, че със своите изпълнения “Добруджански звуци” регистрира кулминацията на този интересен културен празник.

Кои са основанията за тази оценка? Първо - отлично подбраният репертоар с типични за различните балкански държави хорови произведения; второ - и главно - завладяващата емоционалност, бликаща от убедителните интерпретации, която неизменно възпламеняваше многобройната и многонационална публика, чиито аплодисменти бяха нестихващи.

Снимка WWW.PODIYM.COM

Хорът реагираше спонтанно, като перфектно обигран ансамбъл от единомишленици, които светкавично реагираха на художествените изисквания, получавани от ръководителката му.

Обективността на тези кратки бележки изисква да посоча решаващата роля за успеха на хор “Добруджански звуци” на диригентката Елвира Пастърмаджиева. Нейният завладяващ темперамент “омагьосваше” не само певците на сцената, а и слушателите в залата, които, станали на крака, бурно аплодираха различните изпълнения. Гледката беше поразителна! Пастърмаджиева се показа като майстор-професионалист, който не само умее и владее различни похвати, за да направи убедителни за всички своите диригентски послания, но и умело да ги дозира при мотивирането на артистичните си партньори. Показаното от нея говори за сериозна творческа зрялост, характерна за изкуството на големите диригенти.

На нея и на хористите от “Добруджански звуци” пожелавам да преживеят още много такива празнични и звездни мигове!

Никола Райков с книгите си среща децата от цял свят

Никола Райков, който е актуалният носител на най-престижната награда за детска литература в България “Константин Константинов”, стана известен в страната с първите по рода си книги за деца, които дават възможност на малчуганите сами да избират какво се случва в тях и предлагат 20 до 30 различни финала. Райков сам създава, издава и разпространява книгите си и има нетрадиционно виждане за авторските права. Той пусна книгите си свободно в електронен вариант на сайта http://prikazka-igra.com, което не попречи да се превърнат в бестселъри. “Приказка-игра: Голямото приключение на малкото таласъмче” вече продава четвърти тираж за две години, откакто е на пазара, и спечели 7 награди и номинации.

Сега българският автор е решен да достигне и до децата по целия свят с амбициозния си международен проект. Първата му книга вече е налична на английски в разширен и обновен вариант с 24 допълнителни илюстрации. Младият автор отново е пуснал книгата си напълно безплатно във версии за компютър, таблети и съвременни електронни четци като iPad, Kindle и други устройства. Той казва, че “вярва в доброто у хората и смята, че те ще го подкрепят”. Международният сайт има възможност за изпращане на дарения, отключване на тайни участъци, изпращане на книгата като подарък по електронната поща, известяване за предстояща Kickstarter кампания, списване на ревюта и други. В рамките на месец на сайта с адрес http://gametale.eu се очаква да се появят и версиите на руски и италиански език.

Снимка © Forum Gitarre Wien

Божана Павлова свири утре на китарния форум във Виена

Австрийската столица отново е домакин на най-големия фестивал за класическа китара в страната - Китарен форум Виена. Форумът бе открит за 25-и път в голямата зала “Ербар” на Консерваторията за музикално и драматично изкуство “Прайнер”. В концертната програма тази година е включено и младото българско дарование Божана Павлова, която ще свири на 26 август. Тя е завършила музикалната гимназия в София и класическа китара в Консерватория Виена - частен университет, където продължава в момента с магистратура и допълнително следва музикална педагогика във виенския Университет за музика и сценични изкуства. Божана е лауреат на много международни отличия и четири пъти стипендиант за високи творчески постижения, научи ДУМА от КомПРес София - Бюро за връзки с община Виена.

В рамките на фестивала ще се проведат и два международни конкурса - за изпълнители и за млади изпълнители (родени след 1 януари 1998 г.). Първата награда за изпълнителите включва концертна китара Масаки Сакурай-Маестро RF и 8000 евро, а за младите изпълнители - концерт на Китарния форум и 200 евро. В заключителната гала с участието на китарния оркестър на Олаф ван Гонисен на 30 август ще се включат всички финалисти от конкурса. От началото му през 1992 г. в рамките на фестивала се организират майсторски класове на водещи изпълнители, вечерни и дневни концерти, лекции и работни ателиета, а от 1996 г. и международните конкурси. Посетителите могат да си купят ноти, музикални дискове и книги или да пробват инструментите от изложението на производители на китари.

кратки

„Безбог” на Ралица Петрова с награда в Сараево

Журито на специалната секция “Проекти в развитие/Work in Progress” на филмовия фестивал в Сараево присъди наградата “Restart” на дебютния филм “Безбог” на младата българска режисьорка Ралица Петрова, копродуциран от Росица Вълканова - “Клас филм”, и “Alactraz Films” - Лоранс Клер и Оливие Тери Лапине, научи ДУМА от Светлана Дамянова от “Арт фест”. Пред журито бе представена част от филма, който е в работна фаза, а наградата е в размер на 20 000 евро в постпродукционни услуги, осигурени от филмовата лаборатория “Restart” в Любляна, Словения. Сценаристка и режисьорка на проекта е Ралица Петрова. Филмът е подкрепен от Националния филмов център и от Eurimages.

Пуснаха билетите за новия сезон на Радиосимфониците

Продажбата на абонаментни карти и билети за новия сезон на Симфоничния оркестър на БНР, който е с начало 9 октомври, започва днес, съобщават от радиото. “Музикална къща БНР” тази година е приготвила подарък за най-ревностните почитатели на симфониците и Детския радиохор. Всеки, който купи абонамент за един цикъл, ще получи като бонус и билет за Коледното матине на оркестъра на 25 декември.

340 кандидати за актьори се борят за 60 места

От близо 600 души, подали документи за кандидатстудентските изпити в НАТФИЗ, 10 на сто са висшисти, които искат да продължат образованието си в следваща степен - магистър, а шест на сто са кандидатстващите в две специалности, съобщават от Театралната академия. Най-сериозна ще бъде надпреварата в актьорските специалности - 340 момичета и момчета, с 30 повече от 2014 г., ще си оспорват 60 места. Ръководители на първи курс по актьорство за драматичен театър ще бъдат проф. Иван Добчев и проф. д-р Атанас Атанасов, проф. Иван Добчев ще поеме и първокурсниците в режисура за драматичен театър. Доц. Майя Енчева ще води клас по актьорство за куклен театър, доц. д-р Мира Каланова - сценичен и екранен дизайн, а проф. д-р Петя Цветкова - театър на движението/танцов театър. Проф. д-р Дочо Боджаков, проф. д-р Теодор Янев, проф. д-р Атанас Кънчев, проф. д-р Светослав Овчаров и проф. д-р Станислав Семерджиев ще водят основните дисциплини във факултета “Екранни изкуства”.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

МАРИАН БАЧЕВ:

Играещият човек живее във всеки от нас

Целта на театралната работилница е да запалим децата и младежите за изкуството, казва известният актьор

Интервю на Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

МАРИАН БАЧЕВ е роден на 8 юли 1976 г. Завършил е НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов" със специалност "Актьорство за драматичен театър" в класа на проф. Надежда Сейкова. Бил е на щат в театрите в Габрово и Шумен. През 2000-2005 г. е в трупата на театър "София". Напуска го и остава на свободна практика близо 2 години, в които озвучава филми. От есента на 2007 г. започва работа в "Шоуто на Слави". Защитава с отличие държавните си изпити в магистърската програма в НАТФИЗ "Мениджмънт в сценичните изкуства". Носител е на престижни награди в областта на сценичните изкуства.

Господин Бачев, организирате театрална работилница в столичното читалище "Н. Хайтов". Защо точно там?

- Мястото е избрано неслучайно - то е едно от активно действащите читалища. Намира се на ул. "Юрий Гагарин" 7, много добре поддържано, с отлична локация - бившето кино "Изток", сега популярна верига супермаркети. След една наистина ползотворна среща с председателя на настоятелството проф. Искра Арсенова получихме покана да станем част от тяхната творческа програма.

Досега работили ли сте с деца? С какво се различава подходът при преподаването на "учениците" на по-млади години и на по-възрастните?

- Работил съм под формата на майсторски класове с тийнейджъри в Американския колеж в София за часовете им по английска драма, както и със студенти от НБУ. Самият аз съм бил част от детска трупа - като дете в Двореца на пионерите в Детско-юношеския театър с ръководител Николай Априлов. Играл съм в множество детски спектакли от и за деца. Разликите са в подхода за отключване на потенциала на децата. Останалото е "ноу хау" **(смее се)**.

Каква е вашата цел с това начинание?

- Целта е да запалим децата и младежите, които имат сетива, за изкуството! Нашата цел е не да ги превръщаме в професионални актьори, а да станат добри зрители и ценители на изкуството - сега и след време! Защото статистически е доказано, че неикономическите фактори като семейната среда и референтните групи оказват най-силно влияние при формирането на решение за посещение на културно събитие - теза, която успешно защитих в дипломната си работа през 2007 г., когато завърших и магистратура по "Мениджмънт в сценичните изкуства" в НАТФИЗ. Ако някои от тийнейджърите решат да се занимават професионално и да кандидатстват - с радост ще им съдействам в подготовката.

С колегите Милена Видер (която е и ваша съпруга) и Христина Ангелова как ще разпределите работата?

- Подхождаме много сериозно към това предизвикателство, защото като родители съзнаваме отговорността, пред която сме изправени. Създали сме сериозен план за работа. Милена и Христина ("Графините Череши") имат много добър опит с деца до момента (прекъснат поради появата на деца в живота ни) и резултатите им са чудесни. И тук те ще се занимават основно с децата 7-12 г., докато аз ще се срещна с "по-тежката" категория - тийнейджърите 13-17 г. На различните етапи обаче ще работим и тримата заедно с всяка група, поради спецификата на занятията.

Кога започват те и как желаещите могат да се запишат? Ще има ли прослушване, какво трябва да подготвят кандидатите?

- Занятията започват на 3 октомври в 10 ч. в арт салона на читалището. Преди това ще има прослушвания на 19 и 26 септември, след предварителни записвания на info.grafinite@gmail.com, където всички желаещи ще получат необходимата информация. Трябва да подготвят стихотворение или басня - по избор. Или друг наизустен текст, който да ни представят. Ако някой умее да пее или свири на музикален инструмент - също може да се чувства свободен да ни се похвали!

Ще се работят ли спектакли?

- Такива са намеренията ни. В зависимост от това как върви нашата работа ще преценим дали ще направим два спектакъла в съответните възрастови категории или отделни миниатюри, които да представят децата в най-добрата им светлина. А може да имаме сили и да ги обединим в един.

Имате ли някаква идея за най-изявените след края на работилницата?

- Нашата дейност ще продължи през цялата учебна година - от октомври до юни, всяка събота по 180 минути. Разбира се, ще се съобразим с ваканциите и официалните празници през учебната година, и когато наближи показът на нашата продукция, вероятно ще имаме и извънредни срещи. Идеята ни е да дадем равен шанс на всички деца, а със сигурност някои от тях ще се възползват от възможностите, които им даваме. Работил съм като режисьор на дублажа и тези, които придобият повече умения, ще минат и курс в озвучаване на филми - детските тв канали очакват добре подготвени артисти и в тази посока. В този смисъл активно ще работим и по отношение на правоговора и добрата дикция.

Смятате ли тази инициатива да прерасне в една постоянна школа например? Макар че вие самият сте в най-активния си творчески период и сигурно сте затрупан с ангажименти.

- Само времето ще покаже. Да, не мога да се оплача от липса на ангажименти и в театъра, и на екрана. Но една вечер си казах, че е чудесно тази популярност, която имам благодарение на телевизията, да я "осребря" в нещо, което осмисля живота ни - децата. И така се роди тази идея - да работим за деца.

Защо според вас за децата и младежите е добре да се занимават с театър?

- Често съм споделял с колеги и приятели, че нашата образователна система, още от моето детство, залага в учебните си програми часове по музика и изобразително изкуство, но не и по театър/драма, каквато практика има в западноевропейската и англосаксонската образователна система. А те, смятам ще се съгласите, не са за подценяване. Пък и един по-непретенциозен поглед върху свободното време на активно работещите хора в сегмента 18-49 г. показва, че те ходят много по-често на театър, отколкото на изложби и концерти. Децата и младежите е добре да се занимават с театър, защото под формата на игра те ще успеят да се преборят с някои свои страхове и притеснения, ще се научат да работят в екип, надявам се да се научат да се гледат малко повече в очите... Защото там, на сцената, те ще бъдат други. Играещият човек (Homo Ludens) е застъпен дълбоко във всеки от нас - трябва да му дадем възможност да се себеизрази.

А на вас това какво ще даде като изживяване, като опит?

- Чисто егоистично - много ще ме зареди! Но и много ще ме измори, признавам си... Но когато резултатите започнат да излизат наяве - на кого ще му пука за умората...

Вашите дъщери бихте ли насърчили за участие в подобни занимания - Косара е още бебе, но Александрина вече е голяма, има ли влечение към професията на родителите си?

- Разбира се, генетично е заложено и не бива да се борим срещу природата **(смее се)**. Александрина много обича да рисува и ходи на пиано, в колата много пее - особено ако сме на по-дълъг път. Има си репертоар дори. Ходи и два пъти седмично на спортна акробатика. Нейната програма е запълнена. Проявява интерес към школата и дори ме пита какво да си подготви за прослушването...

Стана ясно, че тази година отново се проявява сериозен интерес към специалностите в НАТФИЗ. Въпреки трудностите пред професията у нас, въпреки тежките условия, в които театрите съществуват в България, но може би заради известното оживление във филмовото производство или по други причини, младите хора продължават да искат да стават актьори. Защо, според вас?

- Да ви призная, нямам никаква представа кое ги мотивира да се занимават с това. От една страна, в родното филмопроизводство рядко има нови лица. Производството на телевизионни сериали рязко спадна. Съкращават се бюджети на театри. Дори от столични трупи напускат млади и талантливи артисти... Наистина нямам представа... От друга страна - уменията, които придобиват в Театралната академия, ще им служат основно в България, поради спецификата на езика, културната нагласа и манталитет... Те се заемат да стават професионалисти - тоест, да им стане професия, с която да се препитават, чрез труда си на сцената да се грижат за себе си и семействата си. В сегашните условия това е почти невъзможно.

Как ви се струва - ще оцелеят ли извънстоличните театри? Имате ли идея във връзка с театралната реформа, която бихте подсказали на хората, ръководещи и взимащи решения в областта на културата?

- Разбрах през годините, че съвет не бива да се дава, докато не бъде поискан. Преди 2 години като професионален мениджър се явих с концепция и събеседване за управление и развитие на Сатиричния театър. Хората, които бяха в комисията, за да ме препитват, бяха на средна възраст 60 години, а аз тогава бях на 37. Те дори не разбираха някои термини от икономиката на културата. Никой от тях не е бил на свободна практика в своята професионална ниша, нито е управлявал някога театър - държавен или частен. И аз разбрах, че ние дори не "трептим" в една посока. Не упреквам никого - държа да бъда правилно разбран. Накратко казано - рано ми е сега, а въобще не съм сигурен дали след време ще имам желание и сили да се занимавам с такъв вид дейност. Нека обаче хората, които взимат решения, просто се замислят, че за области като култура, здравеопазване, образование и социална дейност - сектори, в които основно се "харчи", няма (и не бива да има!) пазарни механизми. Тези сектори се управляват най-трудно! Резултатите са видими след десетилетия, а ние сме майстори на бързоликвидното! От мандат до мандат...

В личен творчески план какво ви предстои през следващия сезон? Вече репетира(х)те ли нова роля?

- Да, в творчески аспект ми предстои да вляза с нова/стара ро(к)ля в мюзикъла "Лелята на Чарли" - комичен фарс от Оскар Фелцман по мотиви от пиесата на Томас Брендън. Режисьор е Николай Априлов. Играх три години тази роля в същата постановка на Старозагорската опера. Сега спектакълът се пренася в Бургас, но с нови солисти - тези на Държавна опера - Бургас. Премиерата ще бъде в Летния театър на града на 8 септември от 20 ч. С това представление ще закрием официално и Бургаските музикални празници "Емил Чакъров 2015". Освен това ще продължа да играя в спектаклите "Досадникът" от Франсис Вебер на ТФ "Мелпомена", реж. Б. Петканин, в мюзикъла "Човекът от Ла Манча" на Държавна опера - Пловдив, както и в "Операцията" - комедия от Иво Сиромахов, в Сатиричния театър, реж. Б. Панкин.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Очаквайте

ТОМ КИЙФЪР ПРИСТИГА ЗА СПЕЦИАЛЕН КОНЦЕРТ

„Caramel" ни представя на „Охрид фест 2015"

Най-новата момичешка група в България "Caramel" ще дебютира на тазгодишното издание на най-популярния музикален фестивал в Македония "Охрид фест". Триото ще се представи на 26 август с първата си песен "Снимка с мен", която е с балканско поп звучене.

"Толкова сме щастливи, че ще вземем участие в "Охрид фест". За представянето си репетираме всеки ден специална хореография. Гледали сме фестивала само по телевизията и винаги сме искали да бъдем на тази сцена. Това за нас е чест и поредната сбъдната мечта", споделят Никол, Ивайла и Карина.

Арт проект в бивше ТВУ

Създадените произведения ще бъдат експонирани в село Габровци и в културните пространства на Велико Търново

Съвместен проект на художниците от "Карантина" и арт група "Дупини" започна в с. Габровци (Велико Търновско), като в продължение на три седмици участниците в начинанието ще живеят и работят заедно в сградата на бивше ТВУ (трудово-възпитателно училище). Създадените през това време произведения ще бъдат експонирани в селото и в културните пространства на В. Търново от 16 септември до 10 октомври.

"Карантина" е създадена през 2012 г. от Detlef Schalagheck (Германия) и Леонид Карламов (Русия). В основната група участват още Marc Pospiech (Германия) и Елена Калудова (България). Въпросите, които си задават организаторите на този формат, са:

● Какво би се случило, ако група творци живее известно време заедно в изолирано пространство?

● Това ще се отрази ли на техните изразни средства?

● Ще си влияят ли един на друг?

● Ако това се случи не в Париж, Берлин или Лондон, а там, където изкуството почти никога не присъства?

● Ще бъдат ли възприети модерното изкуство и изразните му средства от обикновените хора?

Досега проектът "Карантина" се е случвал 6 пъти - в Германия (Хамбург и Килл) и Русия (Екатеринбург и Москва). Българското село Габровци е домакин на седмото издание.

Част от събитията ще бъде и пърформансът на Krachkisten Orchester (11 септември - Нощта на музеите в Пловдив, и 12 септември - в арт клуб "Там" Велико Търново).

Опитът и традицията на арт група "Дупини", модерните изразни средства на "Карантина" и авангардното музициране, при това експонирани в пространството на малко балканско село, създават интересен за наблюдение и обсъждане културен експеримент.

В традиционните представи на школуваните критици и арт педагози съвременното изкуство е нещо особено, което трябва да се показва отделно и в пространства, предназначени за тесен кръг посветени. Проектът "Карантина" разрушава стереотипите и изнася изразните средства в необичайна среда. Дали това е посоката, ще кажат непредубеденият зрител и бъдещето.

Забраняват на Айвън да е с танцьорки на „Златният Орфей"

Иван Иванов-Айвън е на път да оттегли песента си "Единствена" от участие в "Златният Орфей" заради забрана за балет на сцената. "Като се чухме да уточняваме детайлите, се оказа, че няма да има танцьори на сцената заедно с участниците, защото не са успели да подсигурят балет за всички изпълнители и имало неравнопоставеност. Но нали това е шоу и е важно да има настроение и красота на сцената? Бях неприятно изненадан от новото изискване. Предупредих организаторите, че, ако не ме допуснат с балета, ще оттегля песента си от конкурса. Като продуцент и изпълнител имам определени критерии за спектакъл - особено на сцената на "Златният Орфей", и не мога да правя компромиси в това отношение", категоричен е Айвън. След успешното участие в конкурса "Бургас и морето 2015" продуцентът, водещ и изпълнител спечели журито и на 50-ото издание на най-големия музикален форум у нас. Новата песен на Айвън "Единствена" е по музика и текст на Груди Нейков, а аранжиментът е на Димитър Гетов. Романтичното парче е разтопило сърцата на журито на "Златният Орфей", което избра любовната изповед наред с новите песни на поп легенди като Кичка Бодурова, Васил Петров, Георги Станчев, Петя Буюклиева и др.

40% ОТ ХОРАТА ГУБЯТ ПРЕДСТАВА ЗА ДНИТЕ ОТ СЕДМИЦАТА

В тестове да посочат кой ден от седмицата е в момента над 40% от хората са го сбъркали с предишния или следващия. В експеримента, направен от британски психолози, участвали 1000 души. Повечето от грешките, направени от тях, са ставали в средата на седмицата и особено след празници, когато индивидите имат усещането, че изостават с един ден.

Участниците в проучването също така е трябвало да демонстрират колко бързо назовават настоящия ден. Оказало се, че те са в състояние да го посочат двойно по-бързо, ако е понеделник или петък, отколкото ако например е сряда.

Причината е, че за повечето хора понеделниците и петъците имат специфична "самоличност". Началото на седмицата се асоциира с негативните "досада", "натовареност", "умора". Същевременно денят преди уикенда се свързва с позитивни думи като "парти", "свобода", "разпускане".

"Понеделниците наистина потискат повечето хора, докато петъците са най-щастливите от работната седмица. Дните в средата й са по-скоро "безлични" и се сливат в човешките представи, поради което хората често ги бъркат", обясняват авторите на проучването от университетите на Линкълн, Йорк и Хартфордшър.

Xzibit с шоу на Слънчев бряг

Alvin Nathaniel Joiner или познат повече като "X to the Z" - Xzibit, се завръща в България за радост на хилядите фенове. Концертът ще се състои на 28 август в Слънчев Бряг, в клуб Oxygen, който след успеха на концерта на G-Unit се превърна в най-горещата хип-хоп дестинация в страната.

Това ще бъде втора визита на "X" в родината ни в рамките на една година с тази разлика, че сега идва за самостоятелен концерт, без B-Real и Demrick от Serial Killers. Подгряващи изпълнители от българска страна ще бъдат Бобо и Jahmmi Youth от Symphonics Ent.

Билетите за шоуто са на цени от 20 лв. и се продават в мрежата на TicketLogic,, както и на място в клуба.

Трудно е да се даде еднозначно определение за Xzibit. Той е не само доказан хип-хоп изпълнител, но и актьор, и телевизионна звезда. Музикалната кариера на "X" стартира като член на Likwit Crew - рап банда от западния бряг, чиито членове са Tha Alkaholiks, Defari и King T. Но големият скок в кариерата си рапърът прави, когато заедно със Snoop Dogg изпяват продуцирания от Dr. Dre хит Bitch Please. Следват участия в някои от големите проекти на Dr. Dre, както и турнето Up In Smoke с Eminem, Ice Cube, Snoop Dogg и др. Но пикът в кариерата му определено са супер успешните тв серии "Pimp My Ride" на MTV. Рапърът пристига в България по покана на клуб Oxygen, с подкрепата на Symphonics Ent.

Вицът

Възрастна ромка готви на електрическа печка с три котлона и само мести тенджерата от котлон на котлон...

- Защо го правиш, ами не я оставиш на единия котлон?

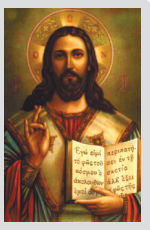
- Така сме, откакто ни резнаха от енергото и се прикачихме към светофара!

ВАЛЕРИ ТОДОРОВ, журналист
ВЕСЕЛИН БРАНИМИРОВ, футболен треньор
ГЕОРГИ ЧАЛЪКОВ-ЧАЛЪЧЕТО, карикатурист
ЕВГЕНИ ЙОТОВ, саксофонист в „Ку-ку бенд"
Д-р ИЛКО СЕМЕРДЖИЕВ, почетен председател на Международния институт по здравеопазване
Проф. д-р РУМЕН ПОТЕРОВ, композитор, педагог

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

25

Възвръщане мощите на св. ап. Вартоломей. Св. ап. Тит

Св. ап. Вартоломей бил Христов ученик, който според някои църковни историци е едно и също лице с Натанаил от Кана Галилейска. За това как Господ призовал Натанаил за Свой ученик, разказва свети апостол Йоан в своето Евангелие (21:2). Св. ап. Вартоломей проповядвал Евангелието, както и свети ап. Филип, в Източната част на империята - Фригия, Сирия, Мала Азия и Армения. В град Албанопол Арменски, на западния бряг на Каспийско море, ап. Вартоломей пострадал мъченически. Бил жестоко изтезаван, разпнат от езичниците с главата надолу и накрая посечен с меч. Светите мощи на апостола били пренесени по-късно от Армения в Неапол, а след това - в Рим.

www.duma.bg

„На Шипка всичко е спокойно”

За поколенията Василий Верешчагин е един от освободителите на България в Руско-турската война

Христо ЦЕКОВ

Едва ли има българин, който да не свързва Освободителната Руско-турска война 1877-1878 г. със знаменитите картини на Василий Верешчагин - “На Шипка всичко е спокойно”, “Превързочен пункт край Плевен”, “Панихида”, “Шипка - Шейново” и др.

Картини с висока художествена стойност

с неподозирано емоционално въздействие и огромен мобилизиращ заряд за съпричастност с героизма и мъжеството и по същото време отрицание на войната, носеща страдания на човека.

В дните, когато отбелязваме годишнината от бойните действия на Шипка и Шейново от 1877 г., с чувството на признание, заслужава да си припомним за автора на незабравимите картини от руския живописец-баталист Василий Василиевич Верешчагин и неговите братя.

Василий е роден на 14 октомври 1842 г. в Череповец, Новгородска губерния. Учи в аристократично военно училище и показва данни за растеж във военните звания и длъжности, но възприема с ненавист крепостническите порядки, побоя на селяните от помешчиците, без да има защо. Нерадостните лични впечатления от живота го ориентират към рисуването, което според него “...може да напомня за достойни хора и събития”. По такъв начин той се озовава в Петербургската художествена академия (1860-1863).

Характерното в творчеството на художника

В. Верешчагин е, че той рисува картини, предимно лично видяни, т.е. от натура. Тъкмо затова той посещава с интерес много страни по света като Сирия, Палестина, Индия, САЩ, почти всички държави в Западна Европа...

...Русия обявява война на Турция на 24 април 1877 г. По това време Верешчагин се намира в Париж. Без да е призован, напуска Франция и се отправя за мястото, където предполага, че ще се водят бойните действия.

...Първата му бойна закалка е в района на Гюргево. Чува се първата стрелба. Жителите на селището бягат от мястото, където падат снарядите, а той лети срещу тях. В първите часове на войната, когато току-що започва да се очертава нейния боен образ, той е... вече на един от дунавските шлепове - на малкия миноносец “Шега”. Дръзка е задачата на миноносеца, командван от лейтенант Скридлов, но той я изпълнява успешно и другите руски съдове извършват спокойно минирането на съответните участъци от Дунав.

Ранени са само Скридлов и Верешчагин. Медицинските органи са категорични - задължително лечение на стационар.

Верешчагин

Два месеца и половина той е на болнично легло

Наложително е още да се лекува, но след големи уговорки Василий Верешчагин е изписан от стационара в Букурещ и настига армията тъкмо пред третия щурм на Плевен.

Неволен свидетел на печалния край на третия опит за превземането на града от руските богатири, той посреща с тревога видяното и създава известната картина “Превързочен пункт край Плевен”, в която изразява състраданието си към редовия воин. Настроението на Василий Верешчагин след провала на щурма се помрачава и тъгата му се увеличава още и от обстоятелството, че в лютата схватка с турската армия загива брат му Сергей, а по-малкият му брат Александър е ранен.

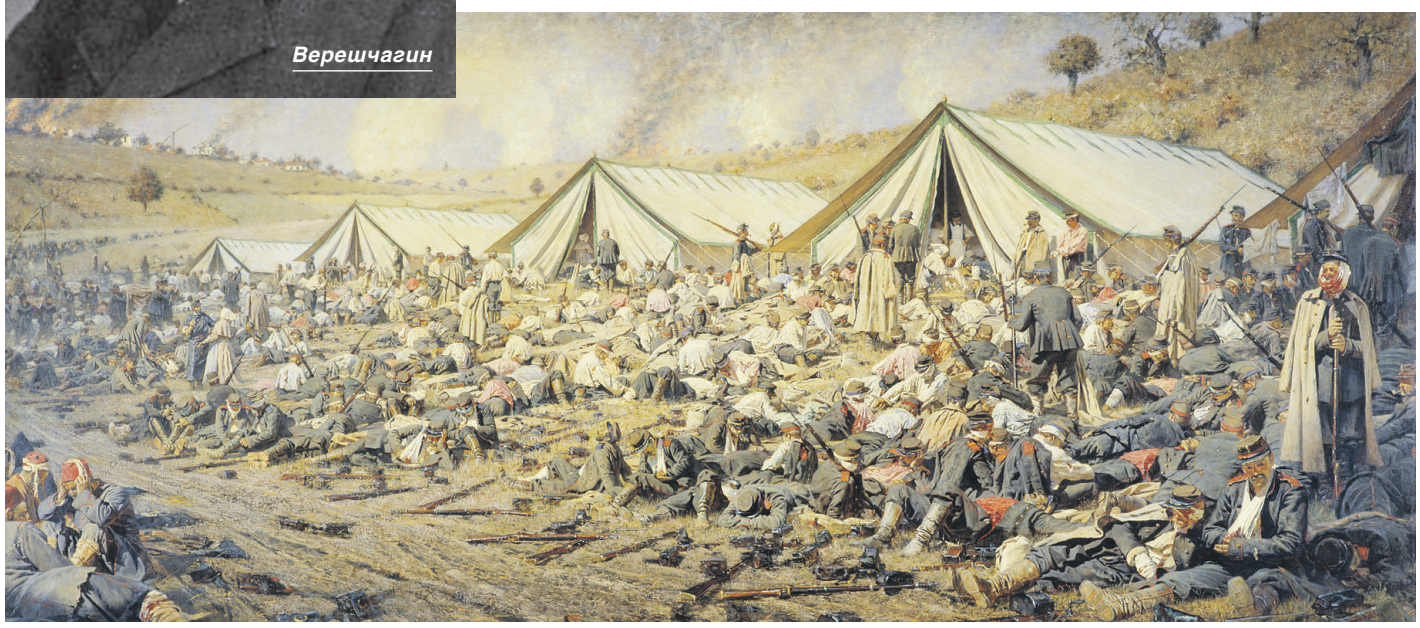
Но да продължим във войната заедно с художника Верешчагин. Той е там, където се решава успехът на замислената операция. Отива при бойците, които щурмуват Горен и Долен Дъбник, Телиш... И не като обикновен, безпристрастен зрител, за когото освен четката и статива друго не съществува. С присъщото му умение той се шегува с войниците, а на офицерите помага със съвети, тактично, внушава им наличие на качества и способности, без да засяга командирското им самочувствие.

В часовете на кървав бой

в близост до укрепленията на Телиш турците вдигат белия флаг. По законите на войната стрелбата спира. Прекратява се щурмът на руските воини. Но при отстъплението си турските башибозуци обезглавяват ранените егери. Потресаващата картина накарала Верешчагин с трепереща ръка да направи скица, а след това да нарисува вълнуващата картина “Панихида”.

...Последствията от раняването и лечението още му подсказват, че със здравето още има проблеми, но... настоява да участва в отряда на генерал Михаил Скобелев - в зимния поход на Балкана. Заедно с войниците преодолява непристъпните стръмнини и се пързаля от височините, забравил, че раните му още не са зараснали.

Започват най-жестоките боеве при Шипка и Шейново. Побеждава ту едната, ту другата страна. Василий Верешчагин не напуска полесражението. В последния и решаващ удар, нанесен под ръководството на генерал Скобелев, участват и българските опълченци. Рядък по своята жестокост бой, след който главнокомандващият Вейсел паша вдига бялото знаме и се предава с цялата си войска.

Победата. Панихида - 1877-1878

Портрет на бедна 96-годишна старица

Картината на победата

не убягва и този път от очите на художника.

Да, няма по-сполучливо пресъздаване на бойните действия по време на Освободителната руско-турска война 1877-1878 г. от картините на Василий Верешчагин, които са продукт на изживяни страдания на художника заедно с руския войник. Затова с право определяме, че той в буквалния смисъл на думата е един от освободителите ни от турското робство.

...Съдбата му отреди да загине на 31 март 1904 г. на 62-годишна възраст по време на Руско-японската война, като член на бойния разчет на броненосеца “Петропавловск”...

ВРЕМЕТО

През нощта ще бъде ясно, а утре - слънчево и почти тихо. След обяд, главно над планинските райони от страната, ще има временни увеличения на облачността, но без валежи. Максималните температури ще са между 26° и 31°, в София - около 26°.
Атмосферното налягане ще остане по-високо от средното за август. Над планините ще бъде предимно слънчево, с временни увеличения на облачността в следобедните часове. Без валежи. Ще духа умерен вятър от източната четвърт. Максималната температура на 1200 метра ще е около 21°, на 2000 метра - около 15°. Над Черноморието ще бъде слънчево, топло и с характерния морски бриз. След обяд ще има временни увеличения на облачността, но ще бъде без валежи. Максималните температури ще са между 26° и 29°. Вълнението на морето ще е 1 - 2 бала. Температурата на морската вода е 23° - 26°.

Изгледи за

26
максимални
27°/29°

27
максимални
28°/30°

Слънчево и топло, в низините - горещо, ще бъде и времето през следващите дни. Завръщат се и добрите условия за почивка на море и планина. По морския бряг температурите ще бъдат малко под 30 градуса и ще бъде предимно слънчево. В планините също ще има добри условия за туризъм. Ще бъде слънево.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Мая Калпачка-Йовановска - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: Благовеста Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06.30 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Култура културен блок
10.30 История.bg: 100 години без Яворов /п/
11.45 Малки истории /п/
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
13.00 Сен Тропе тв филм /476 епизод/
13.55 Магна Аура, изгубеният град - филм от проекта „Детско лятно кино с БНТ1" тв филм
14.25 Световно първенство по лека атлетика - Пекин 2015 пряко предаване
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 5 минути София
16.30 Малки истории /п/
16.40 Чиста кръв тв филм /56 епизод/
17.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/ .
17.35 Дързост и красота тв филм /3603 епизод/
18.00 По света и у нас
18.30 Светът на бъдещето документален филм
19.15 Клиника на третия етаж тв филм /21 серия/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
20.55 Шерлок Холмс и примадоната двусериен игрален филм /2, последна част/
22.30 По света и у нас
23.00 Под прикритие 3 тв филм /10 епизод/ (16)
00.00 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
00.10 Денят започва с Култура
01.25 История.bg: 100 години без Яворов /п/
02.25 Шерлок Холмс и примадоната двусериен игрален филм /2, последна част/
04.15 Чиста кръв тв филм /56 епизод/п/

bTV

07.00 „Тази сутрин" - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09.30 Най-доброто от „Преди обед" - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави" /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Самозванка" - сериал, еп. 3, 4
15.30 „Светлината на моя живот" - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Опасни улици" - сериал
18.50 „Бинго милиони" - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Кварталът на богатите" - сериал, еп. 36
21.30 „Детска Евровизия 2015 - национална селекция" - кастинги
22.30 „Камелот" - сериал, с. 1, еп. 7
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Текила и Бонети" - сериал, с. 1, еп. 11
01.00 „Али Макбийл" - сериал, с. 4, еп. 13
01.50 Най-доброто от „Преди обед" /п./
03.50 bTV Новините /п./
04.20 „Търси се" /п./ - токшоу с водещи Меги и Нели

NOVA

07.00 „Здравей, България" - сутрешен блок на НТВ
09.30 „Убийства в Мидсъмър" - сериен филм, 12 сезон
11.30 „Бон Апети" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Наследството на Гулденбург" - сериен филм
13.30 „Моята карма" - сериен филм
14.30 „Прости ми" - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка" - сериен филм
18.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ, избрано
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Биг брадър: 100% натурален" - реалити шоу
21.00 „Съдби на кръстопът" - предаване на НТВ
22.00 Новините на Нова
22.30 „Елементарно, Уотсън" - сериен филм, 2 сезон
23.30 „Мотив" - сериен филм, 2 сезон
00.30 „Клюкарката" - сериен филм, 5 сезон
01.30 „Наследството на Гулденбург" - сериен филм /п/
03.00 „Клонинг" - сериен филм
04.00 „Прости ми" - сериен филм /п/

1

06.00 Телеканал „Добро утро"
09.00 Новини
09.20 Телеканал „Добро утро"
09.35 „Контролна покупка"
10.05 „Живей здраво!"
11.00 „Модна присъда"
12.00 Новини
12.20 Сериал: „Крясъкът на совата"
14.10 „Мъжко / Женско"
15.00 Новини
15.25 „Мъжко / Женско"
16.15 Сериал: „Нечиста кръв"
17.10 „Насаме с всички"
18.00 Вечерни новини
19.00 „Хайде да се оженим"
20.00 „Нека говорят"
21.00 Време
21.35 Сериал: „Крясъкът на совата"
23.25 Сериал: „Тримата мускетари"
01.10 „Насаме с всички"
02.00 „Нека говорят"
02.50 „Хайде да се оженим"
03.45 „Мъжко / Женско"

ОВЕН

С нови занимания ще запълните деня си, предпочитайки да сте полезни на себе си. Ще организирате времето си.

21 март - 20 април

РАК

Внимавайте, необмислени авантюри могат да ви донесат материални затруднения и излишни главоболия.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Мил жест на човек, когото харесвате, ще ви направи по-добри и отзивчиви. Без да сте припрени, ще вземете решение.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Деловите представители на знака ще имат среща, на която ще се обсъждат новите перспективи пред вас.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Като цяло ще се чувствате в добра физическа и психическа форма. Финансови придобивки ще ви направят по-щедри и добри.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Не бъдете предубедени към хора, които ви предлагат партньорството си. Проверявайте собствената си информация.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Някои от вас ще обсъждат идеите си, залагайки на реалните си възможности и не очаквайки изненади. Други - нов бизнес.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Проблемите, които считате за важни, изискват задълбочен анализ, но не и взимане на решения в състояние на стрес.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Сами ще определяте програмата си, без да се съобразявате с другите. Ще изберете това, което ви харесва за момента.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Използвайте почтени средства и дайте изява на авторитета си. Настроението ви ще се повиши от вниманието на скъп човек.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Възползвайте се от добрите възможности, които ви предлага денят. Ще са насочени най-вече към зареждането ви с енергия.

23 ноември - 21 декември

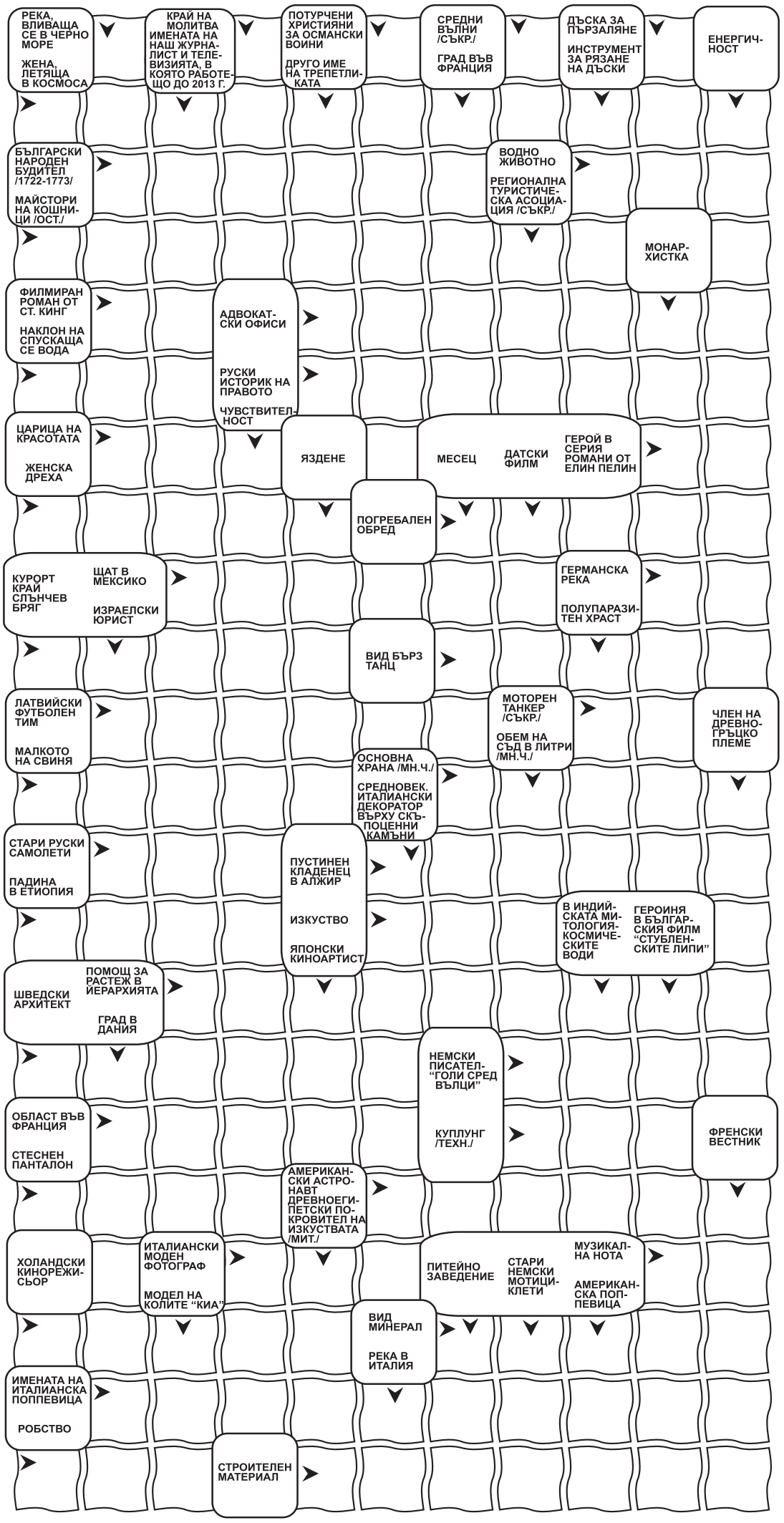
РИБИ

На някои от вас днес им предстои пътуване или сътрудничество с правителствени организации, от които ще получите оферта.

20 февруари - 20 март

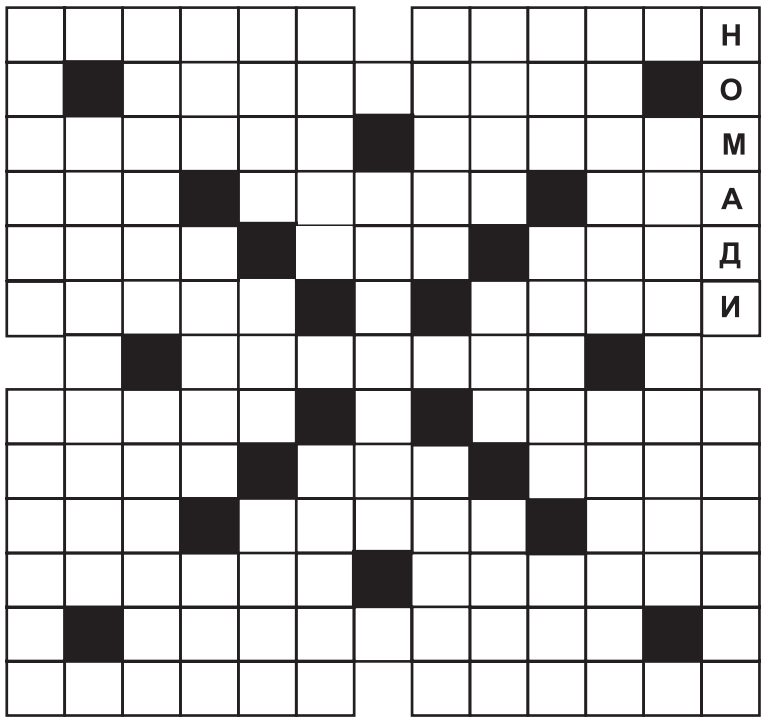
www.duma.bg

СКАНДИ

РЕЧНИК: Аалборг, Апас, Аржанов, Афар, Ахеец, Грисом, Маснаго, Матсон, Ноо, Оахака, "Пау", Птах, "Сконто", Хорст.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

3-буквени: Ада, Адо, Аед, Ано, Анс, Ива, Ило, Ино, Ипа, Ита, Очи, Сим.

4-буквени: Авад, Адра, Аком, Алис, Атар, Вена, Енар, Кепе.

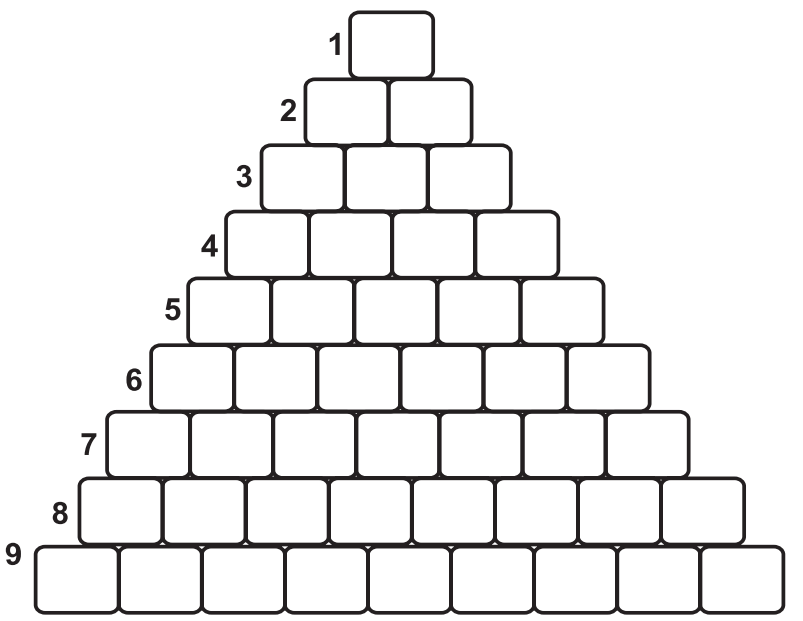
5-буквени: Аваре, Адами, Адара, Арани, Арита, Астор, Катод, Нрави, Омара, Ореид, Ориса, Стаси.

6-буквени: Акинак, Аполон, Ванини, Далила, Дракон, Етанол, Ималин, Кестен, Наноси, Окаден, Павиан, Понора, Попово, Там-там, Тетива.

7-буквени: Апенини, Теснина.

9-буквени: Андромеда, Атанасово, Олимпиада, Очертание.

ПИРАМИДА

1. Съгласна буква.
2. Музикална нота.
3. Край на война.
4. Стихотворно съзвучие.
5. Таксови знаци.
6. Апарати за заснемане.
7. Спортен клуб от град Елин Пелин.
8. Производство на глинени изделия.
9. Работничка в керамична работилница.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ОГРАЖДЕНИЕ - СТАРА РЕКА - НАИВИТЕТИ - ТАЛОН - РОЛ - ДЯЛ - АМОКО - ОРБИТ - ДИМЕ - НАУКИ - ПИА - ОЛИВЕР - ОС - ПАТКА - АЛЕКО - АМАТИ - ИВАН РАДЕВ - ЕБОНИТ - АМЕДЕО АВОГАДРО - СТИЛО - ВРЕНИ ШНАЙДЕР - ЕЖ - БОЕЦ - ГАН - ТИЕ - БРОШКИ - НОИ - ТА - КПО-О - ЕВИАН - ТОК - ПАНИКА - ЪРЛИ - АЕРО - ВАЛИДЕ - ТВЪРДОСТ - СИВ.
ОТВЕСНО: ОГНЯН СИМЕОНОВ - РАЛА - ВЕ - ЕОКА - ВАИ - УПАДЪЦИ - ЖВАКАНЕ - ПИ - ДИМИТРОВГРАД - ЕТО - КААРА - НЕ - СНЕК - АДВЕНТИ - ИТОВ - ЕОН - АКТ - ЛЕИ - АВГИТ - АВ - ОПЛ - АШИК - ОСТРИЕ - ДНЕПЪР - ТАБАКЕРА - ОРД - РАЛИ - ОБОЙ - ОЛО - РОТО - ДБ - ИС - ХАН - ЛАНСЕРЕ - ДИМИТРОВА - ДЕРИВАТИ - ШИЕС - КОМЕТ - ЛЕКАРИ - ВАЛЕРИ БОЖИНОВ.

ПИРАМИДИ
1. ИН. 2. ИНО. 3. КИНО. 4. КОМИН. 5. КИМИОН. 6. ИКОНОМИ. 7. ИКОНОМИИ. 8. ИКОНОМИКИ. 9. ЛА. 10. АЛО. 11. ВОАЛ. 12. АЛОВО. 13. ОРЛОВА. 14. ВОЛОВАР. 15. ВОЛОВАРИ. 16.ВОЛОВАРЦИ. 17. АН. 18. КАН. 19. КАНИ. 20. АНИКА. 21. КАПАНИ. 22. КАПИТАН. 23. КАПИТАНИ. 24. КАПИТАНИЯ.

3	9	7	4	5	1	6	8	2
5	6	8	2	9	7	1	4	3
2	1	4	3	6	8	7	5	9
6	8	3	1	7	2	5	9	4
4	7	9	5	8	3	2	1	6
1	2	5	9	4	6	8	3	7
9	4	1	7	2	5	3	6	8
8	3	2	6	1	4	9	7	5
7	5	6	8	3	9	4	2	1

4	2	9	8	7	1	3	5	6
3	7	6	2	9	5	8	4	1
1	8	5	6	4	3	7	9	2
9	6	2	4	5	7	1	3	8
7	4	8	3	1	2	5	6	9
5	1	3	9	8	6	2	7	4
8	9	1	5	3	4	6	2	7
2	5	4	7	6	8	9	1	3
6	3	7	1	2	9	4	8	5

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg
ДУМА
ВТОРНИК 25 АВГУСТ 2015

Топалов пак би Карлсен

Норвежецът се предаде с белите на 40-ия ход

Веселин Топалов започна ударно участието си на силния турнир по шахмат в Сейнт Луис ($300 000). В партия от I кръг с черните фигури 13-ият световен шампион победи настоящия носител на титлата Магнус Карлсен (Нор), който се предаде на 40-ия ход. Скандинавецът направи грешен 17-и ход и русенецът се възползва, като разви предимството си и съперникът му бе принуден да се предаде.

"Бях шокиран. Не очаквах такъв ход, просто защото с белите не се играе така в такава ситуация. От този момент получих предимство и това ми позволи да направя всичко, което исках", коментира Топалов.

Във втория кръг снощи той игра с белите срещу Хикару Накамура (САЩ), който победи на старта друг бивш световен шампион Вишванатан Ананд (Инд).

Турнирът е втори от веригата "Гранд Чес тур". В първия през юни в Ставангер Топалов отново в I кръг победи Карлсен, който тогава загуби с цайтнот, защото объркал времето на втората контрола в партиите, а българинът триумфира в надпреварата.

Шампионът във втория турнир, който се провежда в "Меката на шахмата в САЩ", ще стане известен на 1 септември. За него отново е предвидена премия от $75 000.

Любители на шахмата в "Сейнт Луис чес клуб" наблюдават отблизо партията на световния шампион Магнус Карлсен, който се предаде срещу Веселин Топалов на 40-ия ход след груба грешка в дебюта

ГОНЗО:

Драма няма, чакаме нови

Спортният директор на Левски Георги Иванов-Гонзо заяви, че не може да има драма в клуба заради загубата с 0:1 от Локомотив (Пловдив). "Сините" паднаха на "Лаута" след гол на Бирсент Карагарен (47), който се възползва от подхлъзването на Веселин Минев и простреля вратаря Боян Йоргачевич. „Загубихме, защото направихме една фатална грешка – Минев се подхлъзна и загубихме. Равностоен мач, в който напрежението беше малко по-голямо. Паднахме, но имахме и своите шансове да спечелим", каза Гонзо след последния мач от VI кръг в "А" група. „Знаехме, че ако Локомотив поведе, ще се затвори и ще играе с дълги топки. Така влязохме в положението, което те желаеха. Ако бяхме реализирали нашите шансове, Локо щеше да се отвори и да имаме повече пространства за нашите нападатели. Не можем да очакваме от тези млади момчета да проявяват постоянство през цялото време. Ще има победи, но и загуби, нормално е ", обясни пловдивчанинът, юноша тъкмо на Локо Пд. „Няма драма, не трябва да правим драми. Локомотив е сериозен отбор с опитни играчи. Не мога да кажа, че по някакъв начин са заслужавали повече победата. Не мога да кажа, че те ни надиграха. Преговаряме с играчи, но ако не се получат нещата, ще продължим с тези, които са тук", каза Гонзо. Според "Блиц" "сините" са договорили 27-годишното холандско крило Мичел Шет.

Георги Иванов-Гонзо

ПЕТЕВ ВИКА НЕДЕЛЕВ, БОЖИНОВ И НОВАК, ЗАЧЕРТА ГАДЖЕВ

Селекционерът на националния отбор Ивайло Петев обяви група от 24 футболисти, на които ще разчита за решителните евроквалификации с Норвегия в София на 3 септември и с Италия в Палермо 3 дни по-късно. Сред избраниците му има 6 нови имена. С първа повиквателна е нападателят на Ботев Пд Александър Колев. В списъка са още позабравените Иво Иванов (Берое), Тодор Неделев (Майнц 05), Александър Тонев, който е тотално отписан в Астън Вила и не е играл в официален мач през новия сезон, преотстъпеният от Спортинг в Кипър Симеон Славчев, както и Христо Златински, който напусна Лудогорец и премина в румънския Университатя. Не фигурира обаче бившият капитан на Левски Владимир Гаджев, който не успява да си намери отбор.

СПИСЪКЪТ НА ПЕТЕВ:

Вратари: Владислав Стоянов (Лудогорец), Николай Михайлов (Мерсин, Тур), Божидар Митрев (Шериф, Молд); Защитници: Николай Бодуров (Фулъм, Анг), Георги Терзиев, Александър Александров и Йордан Минев (Лудогорец), Веселин Минев (Левски), Иво Иванов (Берое), Иван Бандаловски (Партизан, Сърб); Полузащитници и нападатели: Светослав Дяков (Лудогорец), Симеон Славчев (Аполон Лимасол, Кип), Ивайло Чочев (Палермо, Ит), Станислав Манолев (Кубан, Рус), Христо Златински (Университатя Крайова, Рум), Георги Миланов (ЦСКА Москва), Тодор Неделев (Майнц 05, Гер), Михаил Александров (Лудогорец), Александър Тонев (Астън Вила, анг), Ивелин Попов (Спартак М, Рус), Венцислав Христов (Шкендербеу, Алб), Илиян Мицански (Сувон Блуингс, РКор), Валери Божинов (Партизан, Сърб), Александър Колев (Ботев Пд)

Бивш шеф на Локо Сф видя заговор срещу клуба

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Задържалият се за седмица на поста изпълнителен директор Ивайло Аспарухов сподели на пресконференция възгледите си за фалита на Локо Сф

Мони ГЕОРГИЕВ

Изпълнителният директор в оставка Ивайло Аспарухов смята, че съсипването на Локо Сф е напълно умишлено и е било реализирано по предварително изготвен сценарий.

"Моето мнение е, че всичко е подготвено предварително, за да бъде унищожен Локомотив. Съжалявам, че заради 20 000 лева, които трябваше да бъдат извадени до четвъртък, Локо не излезе срещу Миньор Пк и ще бъде изключен от Югозападната "Б" група заради второ поредно неявяване. Дадоха ми 5000 лева да платя премии, но отвърнах, че този цирк вече сме го играли. Бях буфер между президент, треньор, играчи и фенове. Босовете смятаха, че дори да дадат 20-те хиляди, нещата са предварително подготвени и футболистите пак нямало да излязат", заяви Аспарухов, назначен за директор на 13 август. Той не е съгласен, че за пропадането на Локо Сф до "А" окръжна група основни виновници са Кирил Льосков и Петър Касев, тъй като не можело служителите да търсят заплати за 12 месеца назад от хора, заели се с клуба преди 20 дни. Двамата обаче подходили наивно, като си мислели, че трябва да изплащат само дълговете към НАП, а още нямало направен одит за другите задължения. Бившият директор на ДЮШ на "железничарите" разкри, че бил намерил 3 фирми от Западна България, готови да получат акциите, ако мажоритарният собственик Льосков им ги прехвърли. Те имали готовност да се заемат с издръжката на клуба. Той не вижда пречки да съществуват няколко клуба с името Локомотив Сф. „Ако не знаете, освен този на Иван Василев, бяха регистрирани още два Локомотив-а. Защо обаче само неговият беше допуснат до аматьорските групи?", риторично запита на финала Аспарухов.

гледайте

ФУТБОЛ
ШАМПИОНСКА ЛИГА
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Монако - Валенсия (1:3 в първия мач)
ПО РИНГ
21.45 Малмьо - Селтик (2:3)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
0.00 Хофенхайм - Байерн М
13.30 MLS: Торонто - Орландо

резултати

„А" ГРУПА, VI КРЪГ

Локо Пд - Левски 1:0 Карагерен (47) **ЧК:** Белаид (Лев, 90+2); **Славия - Литекс 0:0; Берое - Ботев Пд 0:0; Черно море - Монтана 1:0; Пирин - Лудогорец 0:3**

АПФГ
А професионална футболна група

КЛАСИРАНЕ

1. ЛУДОГОРЕЦ	6	4	1	1	10:5	13
2. ЛИТЕКС	6	3	3	0	8:4	12
3. СЛАВИЯ	6	3	2	1	7:1	11
4. БЕРОЕ	6	2	4	0	4:2	10
5. ЛЕВСКИ	6	2	2	2	6:6	8
6. ЧЕРНО МОРЕ	6	2	2	2	5:6	8
7. БОТЕВ	6	1	3	2	3:9	6
8. МОНТАНА	6	1	2	3	8:6	5
9. ЛОКО	6	1	2	3	4:8	5
10. ПИРИН	6	0	1	5	1:10	1

VII кръг, петък, 20.00: Лудогорец - Славия (Диема Спорт 2); събота, 17.30: Ботев Пд - Черно море (Диема); 20.00: Литекс - Берое (Диема Спорт); неделя, 17.30: Монтана - Локо Пд; 20.00: Левски - Пирин

„Б" ГРУПА, V КРЪГ

Лудогорец-2 - Септември 5:0; Литекс-2 - Спартак Пл снощи: Ботев Гъл - Добруджа 2:1; Локо ГО - Локо Мз 2:0; Оборище - Банско 2:2; Нефтохимик - Верея 1:1; Созопол - Пирин Разл 1:2; Поморие - Дунав 1:2

КЛАСИРАНЕ

1. ДУНАВ	5	4	1	0	12:5	13
2. ПОМОРИЕ	5	4	0	1	7:2	12
3. ВЕРЕЯ	5	3	2	0	12:2	11
4. СПАРТАК ПЛ	4	3	0	1	7:2	9
5. СОЗОПОЛ	5	3	0	2	8:6	9
6. ПИРИН РАЗЛ	5	3	0	2	7:7	9
7. БОТЕВ ГЪЛ	5	3	0	2	5:8	9
8. ОБОРИЩЕ	5	2	2	1	6:5	8
9. ЛОКО ГО	5	2	1	2	4:3	7
10. НЕФТОХИМИК	5	1	2	2	5:8	5
11. ЛУДОГОРЕЦ-2	5	1	1	3	8:7	4
12. ДОБРУДЖА	5	1	1	3	4:6	4
13. ЛИТЕКС-2	4	1	1	2	3:10	4
14. ЛОКО МЗ	5	1	0	4	5:8	3
15. БАНСКО	5	0	2	3	3:6	2
16. СЕПТЕМВРИ	5	0	1	4	0:11	1

VI кръг, събота, 18.00 ч.: Септември - Банско; Локо Мз - Оборище; Добруджа - Локо ГО; Дунав - Ботев Гъл; Пирин Разл - Поморие; Верея - Созопол; Спартак Пл - Нефтохимик; неделя, 20.00 ч. Лудогорец-2 - Литекс-2

Петрова на стъпка от медала

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Габриела Петрова постигна 14.66 м в тройния скок и остана на 11 см от бронзовия медал на световното първенство в Пекин

Очаквано без Лалова на финала на 100 м в Пекин

Габриела Петрова записа много силно участие на 15-ото световно първенство по лека атлетика в Пекин, но накрая остана на педя от медалите в тройния скок. Най-голямата българска надежда за отличие остана на педя от почетната стълбичка, като 11 см я разделиха от бронза и 12 см от среброто. Габи, европейска вицешампионка в зала от Прага 2015 и европейска шампионка за жени до 23 г., постигна личен резултат 14.66 м в петия си опит, но бе задмината от олимпийската шампионка от Лондон 2012 Олга Рипакова (Каз), която в шестия скочи 14.77 м и грабна бронза. Титлата си от Москва 2013 защити Катерине Ибаргуен (Кол) с личен резултат за сезона 14.90 м, а украинката Хана Князева-Миненко, която скача за Израел, се пребори за сребърния медал с нов национален рекорд 14.78 м от втория си опит. Петрова направи изключителна серия с 14.52, 14.33, 14.47, 14.23, 14.66 и 14.44 м. При най-добрия си опит тя стъпи накриво, но рискува максимално и при финалния си скок. След нея останаха световната шампионка от 2009 г. и олимпийска медалистка Олга Саладуха (Украйна) и Екатерина Конева (Русия) – световна шампионка в зала от 2014 г. и бронзова медалистка от Москва 2013.

Ивет Лалова не успя да се класира за финала на 100 м в Пекин. В много силната конкуренция в трета полуфинална серия 31-годишната българка даде пето време - 11.13 сек. и с резултата си раздели 14-ото място с Енглиш Гарднър (САЩ) и Семой Хакет (Трин). В серията първа финишира европейската шампионка Дафне Схиперс (Хол) с национален рекорд от 10.83 сек., пред световната и олимпийска шампионка Вероника Кембъл-Браун (Ям) 10.89. 2 часа по-късно на финала трета световна титла спечели 2-кратната олимпийска шампионка в късия спринт Шели-Ан Фрейзър-Прайс (Ям) с време 10.76. Схиперс се пребори за сребърния медал с нов рекорд на Холандия 10.81, а бронзът остана за Тори Бауи (САЩ) 10.86, пред Кембъл-Браун 10.91.

Петев вика Колев и Божинов, забрави Гаджев

Стр. 23

гледайте

ПО БНТ1
ЛЕКА АТЛЕТИКА
14.45 СП в Пекин

ПО ЕВРОСПОРТ
13.15, 19.00, 4.30 СП в Пекин
16.30, 2.00 (по Евроспорт 2)
КОНЕН СПОРТ
9.30, 2.00 ЕП
КОЛОЕЗДЕНЕ
10.45 "Вуелта", Михас - Малага (III етап)
16.45, 20.00, 22.30 "Вуелта", Естепона - Вехер де ла Фронтера (IV етап), пряко
АВТОМОБИЛИЗЪМ
0.00 "Порше къп" на Спа
ПО ЕВРОСПОРТ 2
20.00 Тенис, "Аустрелиън оупън"
21.00 Тенис, "Ролан Гарос"(Обзор)

кратки

Полша с титла и при юношите

Полша спечели за първи път титлата на Световното първенство по волейбол за юноши до 19 г. На финала в Ресистенсия "Дружина Полска" победи драматично домакина Аржентина с 3:2 гейма (22:25, 25:23, 28:30, 25:18, 15:7) с 24 т. на Томаш Форнал. През 2014 г. като домакин Полша спечели и световната титла за мъже. В спор за бронза Иран се наложи над предишния шампион Русия с 3:1 гейма (25:17, 26:28, 25:16, 25:23) след рекордните за първенството 40 т. на Расул Агшели. България остана 12-а след загуба от Франция с 2:3 гейма (27:29, 25:23, 20:25, 25:20, 11:15). Пламен Шекерджиев-младши наниза 27 т., Стефан Иванов добави 19, а Алекс Грозданов 15 (4 от 19 блокади).

momo

3 1 8

5 ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №68

6 от 49
Числа: 1, 7, 20, 25, 36, 45
I гр. (6) няма
II гр. (5) 11 по 3051,10 лв.
III гр. (4) 609 по 55,10 лв.
IV гр. (3) 12 303 по 3,80 лв.
ДЖАКПОТ: 1 714 699,97 лв.

6 от 42
Числа: 1, 3, 4, 17, 20, 22
I гр. (6) няма
II гр. (5) 14 по 846,80 лв.
III гр. (4) 455 по 26,10 лв.
IV гр. (3) 7197 по 2,40 лв.
ДЖАКПОТ: 216 008 лв.

5 от 35
I ТЕГЛЕНЕ:
Числа: 1, 12, 21, 31, 35
I гр. (5) 5 по 5098,20 лв.
II гр. (4) 350 по 72,80 лв.
III гр. (3) 9343 по 3,60 лв.
II ТЕГЛЕНЕ:
Числа: 5, 20, 33, 34, 35
I гр. (5) 2 по 12 745,50 лв.
II гр. (4) 332 по 76,80 лв.
III гр. (3) 10 199 по 3,30 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 3, 6, 9
Цифра: 3, 1, 0
I гр. (3) 1 от 18 723,40 лв.
II гр. (2) 1053 по 17,80 лв.

ЗОДИАК
Числа: 4, 19, 21, 29, 38
Зодия: 11 (Водолей)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) няма
IV гр. (4) 10 по 500 лв.
V гр. (3+1) 24 по 100 лв.
VI гр. (3) 466 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 499 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 2630 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 631 866,58 лв.

МАЕСТРОТО БИ НОЛЕ И ПАК Е №2

Именитият швейцарец Роджър Федерер измести Анди Мъри от второто място в световната ранглиста на АТР. Маестрото триумфира на "Мастърс 1000" турнира в Синсинати след успех срещу №1 в света Новак Джокович (Сърб) със 7:6 (7-1), 6:3. 34-годишният Федерер се справи доста лесно с 6 години по-младия си опонент след час и половина игра и поведе в преките двубои с 21:20. Сърбинът пък още не е печелил само този турнир от "Мастърс" сериите. Рекордьорът по титли от Големия шлем спечели за седми път турнира в Синсинати. Той заслужи пета купа през сезона и 87-а в кариерата си. По пътя към трофея той се справи и с Анди Мъри и го измести от второто място в ранглистата с 9065 т. срещу 8840 за британеца.

Роджър Федерер заслужи 87-а титла в кариерата си, след като победи №1 в света Новак Джокович (Сърб) със 7:6 (7-1), 6:3 на финала на "Мастърс 1000" в Синсинати

Първата ракета на България Григор Димитров запази 17-ата си позиция с 1735 т. след 16. Гаел Монфис (Фр) 1850 и пред 18. Фелисиано Лопес (Исп) 1665 19. Жо-Вилфрид Цонга (Фр) 1655 20. Доминик Тием (Ав) 1645, и др. Със 149 т. Димитър Кузманов е 304-и, а Димитър Кутровски 306-и. Александър Лазов е 365-и със 123.

Везенков иска всички купи с Барселона

Голямата нова звезда на българския баскетбол Александър Везенков изрази амбициите си да спечели всички възможни отличия с Барселона този сезон. Младокът, който в началото на месеца навърши 20 години, отказа участие в драфта на НБА и предпочете да играе в европейския гранд. "Искам да спечеля всички купи с Барселона този сезон. Знам, че ще е трудно. Знам, че в Евролигата можеш да играеш 32 минути. Ако ме беше страх от предизвикателството, нямаше да отида, а щях да си остана в Арис и да играя по 40 минути на мач", призна роденият в Кипър талант, който получи и наградата "Рачо Колев" като най-добър млад баскетболист за миналия сезон.

Мариан НИКОЛОВ

"Трябва да се събере нашата федерация, да изберат треньор, и първата стъпка е да върнат близнаците Калоян и Деян Иванови в националния отбор. В България няма изявени играчи, а близнаците играят толкова добре в чужбина. Надявам се двамата скоро да се върнат, имаме нужда от лидери, а те са такива. Надявам се аз и всички останали момчета да даваме добър пример на децата, да ги запалим по баскетбола", заяви Везенков.

Александър Везенков с наградата "Рачо Колев" за най-добър млад баскетболист за сезона 2014-2015 г.